

KONSOLIDERAD VERSION AV FÖRDRAGET OM
UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA
ATOMENERGIGEMENSKAPEN

(2016/C 203/01)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	<i>Sida</i>
Ingress	5
AVDELNING I Gemenskapens uppgifter	5
AVDELNING II Bestämmelser för att främja framsteg på kärnenergiområdet	7
KAPITEL 1 FRÄMJANDE AV FORSKNING	7
KAPITEL 2 INFORMATIONSSPRIDNING	9
Avsnitt 1 Information som gemenskapen förfogar över	9
Avsnitt 2 Övrig information	10
Avsnitt 3 Sekretessbestämmelser	15
Avsnitt 4 Särskilda bestämmelser	18
KAPITEL 3 HÄLSOSKYDD	18
KAPITEL 4 INVESTERINGAR	21
KAPITEL 5 GEMENSAMMA FÖRETAG	22
KAPITEL 6 FÖRSÖRJNING	24
Avsnitt 1 Byrån	24
Avsnitt 2 Malmer, råmaterial och speciella klyvbara material från gemenskapen	25
Avsnitt 3 Malmer, råmaterial och speciella klyvbara material från länder utanför gemenskapen	28
Avsnitt 4 Priser	29
Avsnitt 5 Bestämmelser om försörjningspolitik	29
Avsnitt 6 Särskilda bestämmelser	30
KAPITEL 7 SÄKERHETSKONTROLL	32
KAPITEL 8 EGENDOMSORDNING	35
KAPITEL 9 DEN GEMENSAMMA MARKNADEN PÅ KÄRNENERGIOMRÅDET	36
KAPITEL 10 YTTRE FÖRBINDELSER	38
AVDELNING III Institutionella bestämmelser och finansiella bestämmelser	40
KAPITEL 1 TILLÄMPNING AV VISSA BESTÄMMELSER I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN OCH FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT	40

KAPITEL 2	GEMENSKAPENS INSTITUTIONER	40
Avsnitt 1	Europaparlamentet	40
Avsnitt 2	Rådet	40
Avsnitt 3	Kommissionen	40
Avsnitt 4	Europeiska unionens domstol	41
Avsnitt 5	Revisionsrätten	42
KAPITEL 3	GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR FLERA INSTITUTIONER	42
KAPITEL 4	EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN	43
AVDELNING IV	Särskilda finansiella bestämmelser	43
AVDELNING V	Allmänna bestämmelser	46
AVDELNING VI	Bestämmelser om inledningsskedet (upphävd)	51
	Slutbestämmelser	51
BILAGOR		
BILAGA I	OMRÅDEN FÖR KÄRNENERGIFORSKNING ENLIGT ARTIKEL 4 I DETTA FÖRDRAG ...	54
BILAGA II	INDUSTRIGRENAR SOM AVSES I ARTIKEL 41 I DETTA FÖRDRAG	58
BILAGA III	FÖRMÅNER SOM KAN BEVILJAS GEMENSAMMA FÖRETAG ENLIGT ARTIKEL 48 I DETTA FÖRDRAG	59
BILAGA IV	LISTOR ÖVER VAROR OCH PRODUKTER SOM OMFATTAS AV BESTÄMMELSERNA I KAPITEL 9 OM DEN GEMENSAMMA MARKNADEN PÅ KÄRNENERGIOMRÅDET	60
BILAGA V	INLEDANDE FORSKNINGS- OCH UTBILDNINGSPROGRAM SOM AVSES I ARTIKEL 215 I DETTA FÖRDRAG (upphävd)	66
PROTOKOLL		
	Protokoll om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen	69
	Protokoll om stadgan för Europeiska unionens domstol	72
	Protokoll om lokalisering av säten för Europeiska unionens institutioner och vissa av dess organ, byråer och enheter	96
	Protokoll om Europeiska unionens immunitet och privilegier	97
	Protokoll om artikel 40.3.3 i Irlands författning	105
	Protokoll om övergångsbestämmelser	106

INGRESS

HANS MAJESTÄT BELGARNAS KONUNG, FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLANDS PRESIDENT, FRANSKA REPUBLIKENS PRESIDENT, ITALIENSKA REPUBLIKENS PRESIDENT, HENNES KUNGLIGA HÖGHET STORHERTIGINNAN AV LUXEMBURG, HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV NEDERLÄNDERNA ⁽¹⁾,

SOM INSER att kärnenergin utgör en oundgänglig källa för att säkerställa produktionens utveckling och förnyelse och för att möjliggöra framsteg i arbetet för freden,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM att endast omedelbar gemensam ansträngning kan leda till resultat som motsvarar de konstruktiva krafterna inom deras länder,

SOM ÄR BESLUTNA att skapa förutsättningar för utvecklingen av en effektiv kärnindustri som väsentligt ökar energiproduktionen, moderniserar tekniken och inom talrika andra områden bidrar till välbefinnande för deras folk,

SOM ÄR ANGELÄGNA att skapa sådana förhållanden i säkerhetshänseende att farorna för befolkningens liv och hälsa avlägsnas,

SOM ÖNSKAR att andra länder deltar i detta arbete och att samarbete kommer till stånd med internationella organisationer som är sysselsatta med atomenergis fredliga utveckling,

HAR BESLUTAT att skapa en europeisk atomenergigemenskap (Euratom) och har för detta ändamål som befullmäktigade utsett:

(förteckningen över befullmäktigade återges inte här)

SOM, sedan de utväxlat sina fullmakter och funnit dem vara i god och behörig form, har enats om följande:

AVDELNING I**GEMENSKAPENS UPPGIFTER***Artikel 1*

Genom detta fördrag upprättar de HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA mellan sig en EUROPEISK ATOMENERGIGEMENSKAP (Euratom).

⁽¹⁾ Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Konungariket Danmark, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Kroatien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Ungern, Republiken Malta, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Konungariket Sverige och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har sedan dess blivit medlemmar i Europeiska atomenergigemenskapen.

Gemenskapen ska ha till uppgift att genom att skapa de förutsättningar som behövs för en snabb organisation och tillväxt av kärnenergiindustrierna, bidra till en höjning av levnadsstandarden i medlemsstaterna och till utvecklingen av förbindelserna med övriga länder.

Artikel 2

För att fullgöra sin uppgift ska gemenskapen i den ordning som anges i detta fördrag

- a) främja forskning och säkerställa spridning av teknisk information,
- b) uppställa enhetliga säkerhetsnormer för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd samt övervaka tillämpningen av dessa normer,
- c) underlätta investeringar och, särskilt genom att uppmuntra initiativ från företagens sida, säkerställa att sådana viktiga anläggningar kommer till stånd som behövs för utvecklingen av kärnenergin inom gemenskapen,
- d) tillförsäkra samtliga förbrukare inom gemenskapen en regelbunden och rättvis försörjning med malmer och kärnbränslen,
- e) genom lämplig kontroll garantera att kärnmaterial inte används för andra ändamål än sådana för vilka de är avsedda,
- f) utöva den äganderätt som tillkommer gemenskapen med avseende på speciella klyvbara material,
- g) säkerställa goda avsättningsmöjligheter och tillgång till de bästa tekniska hjälpmedel genom att upprätta en gemensam marknad för speciell materiel och utrustning, genom fria kapitalrörelser för investeringar på kärnenergiområdet och genom frihet för specialister att vara anställda inom gemenskapen,
- h) upprätta sådana förbindelser med andra länder och internationella organisationer som är ägnade att främja framsteg i samband med den fredliga användningen av kärnenergin.

Artikel 3

(upphävd)

AVDELNING II

BESTÄMMELSER FÖR ATT FRÄMJA FRAMSTEG PÅ KÄRNENERGIOMRÅDET

KAPITEL 1

Främjande av forskning

Artikel 4

1. Kommissionen ska ha till uppgift att främja och underlätta kärnforskningen i medlemsstaterna samt att komplettera denna genom att genomföra gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram.
2. Kommissionen ska utöva denna verksamhet på de områden som anges i den lista som utgör bilaga I till detta fördrag.

På förslag från kommissionen får rådet genom beslut med kvalificerad majoritet ändra listan. Kommissionen ska höra den i artikel 134 nämnda vetenskapliga och tekniska kommittén.

Artikel 5

För att främja samordningen av den i medlemsstaterna bedrivna forskningen och för att kunna komplettera denna ska kommissionen, antingen genom en särskild uppmaning som riktar sig till en bestämd mottagare och som den berörda medlemsstaten underrättas om eller genom en allmän uppmaning som offentliggörs, anmoda medlemsstaterna, personer eller företag att för kommissionen lägga fram sina program för den forskning som anges i uppmaningen.

Efter att ha givit vederbörande alla möjligheter att lägga fram sina synpunkter får kommissionen avge ett motiverat yttrande över vart och ett av de för kommissionen framlagda programmen. På begäran av den stat, den person eller det företag som har lagt fram programmet är kommissionen skyldig att avge ett sådant yttrande.

Genom sådana yttranden ska kommissionen avråda från överflödigt dubbelarbete i forskningen och inrikta denna på otillräckligt utforskade områden. Kommissionen får inte offentliggöra programmen utan medgivande från de stater, personer eller företag som har lagt fram dem.

Kommissionen ska regelbundet offentliggöra en lista över de områden inom kärnforskningen som den anser vara otillräckligt utforskade.

Kommissionen kan för gemensamt samråd och informationsutbyte sammankalla företrädare för offentliga och privata forskningscentrum samt experter som forskar på samma eller närliggande områden.

Artikel 6

För att främja genomförandet av de forskningsprogram som har lagts fram för kommissionen får denna

- a) lämna finansiellt bistånd inom ramen för forskningsavtal, dock inte subventioner,
- b) mot eller utan ersättning tillhandahålla råmaterial eller speciella klyvbara material som kommissionen förfogar över och som behövs för att genomföra dessa program,
- c) mot eller utan ersättning ställa anläggningar, utrustning eller expertbistånd till förfogande för medlemsstaterna, personer eller företag,
- d) främja en gemensam finansiering för de berörda medlemsstaterna, personerna eller företagen.

Artikel 7

Rådet ska på förslag från kommissionen, som ska höra vetenskapliga och tekniska kommittén, enhälligt fastställa gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram.

Programmen ska fastställas för en tid av högst fem år.

De medel som behövs för att genomföra programmen ska varje år tas upp i gemenskapens forsknings- och investeringsbudget.

Kommissionen ska säkerställa att programmen genomförs och varje år lägga fram en rapport för rådet om detta.

Kommissionen ska hålla Ekonomiska och sociala kommittén underrättad om huvudlinjerna i gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram.

Artikel 8

1. Kommissionen ska efter att ha hört vetenskapliga och tekniska kommittén upprätta ett gemensamt centrum för kärnforskning.

Centrumet ska säkerställa att forskningsprogrammen och andra uppgifter som kommissionen anförtror det blir genomförda.

Det ska dessutom säkerställa att en gemensam terminologi på kärnforskningsområdet och ett enhetligt system för mätningar införs.

Det ska organisera en central byrå för mätningar på kärnfysikens område.

2. Verksamheten i centrumet kan av geografiska eller organisatoriska skäl bedrivas inom skilda anläggningar.

Artikel 9

1. Efter att ha inhämtat yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén får kommissionen inom ramen för Gemensamma centrumet för kärnforskning upprätta skolor för utbildning av specialister, särskilt inom områdena för gruvprospektering, framställning av kärnmaterial av stor renhetsgrad, behandling av bestrålat bränsle, kärnteknik, hälsoskydd samt framställning och användning av radioaktiva isotoper.

Kommissionen ska fastställa närmare föreskrifter för utbildningen.

2. En läroanstalt på universitetsnivå ska upprättas; närmare föreskrifter för verksamheten ska på förslag från kommissionen fastställas av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet.

Artikel 10

Kommissionen kan genom avtal anförtro genomförandet av vissa delar av gemenskapens forskningsprogram åt medlemsstater, personer eller företag, liksom åt tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland.

Artikel 11

Kommissionen ska offentliggöra de forskningsprogram som avses i artiklarna 7, 8 och 10 samt periodiska lägesrapporter om programmens genomförande.

KAPITEL 2

Informationsspridning

Avsnitt 1

Information som gemenskapen förfogar över

Artikel 12

Efter ansökan hos kommissionen har medlemsstater, personer och företag rätt till icke-exklusiva licenser till sådana patent, provisoriska uppfinningsskydd, nyttighetsmodeller eller patentansökningar som gemenskapen innehar, om de effektivt kan utnyttja de uppfinningar som licenserna avser.

Kommissionen ska på samma villkor upplåta underlicenser till patent, provisoriska uppfinningsskydd, nyttighetsmodeller eller patentansökningar, om gemenskapen på grund av avtal innehar licenser som innefattar sådana möjligheter.

Kommissionen ska på de villkor som bestäms genom avtal med licenstagarna upplåta dessa licenser eller underlicenser samt tillhandahålla alla upplysningar som behövs för att utnyttja dem. Villkoren ska särskilt reglera frågan om lämplig ersättning och, i förekommande fall, möjligheten för licenstagaren att till tredje man upplåta underlicenser samt skyldigheten att behandla erhållen information som en företagshemlighet.

Om något avtal inte kan träffas om de villkor som avses i tredje stycket, får licenstagaren väcka talan vid Europeiska unionens domstol för att få lämpliga villkor fastställda.

Artikel 13

Kommissionen ska lämna medlemsstater, personer och företag sådan information som gemenskapen har fått och som inte faller under bestämmelserna i artikel 12, oavsett om informationen kommer från gemenskapens forskningsprogram eller har lämnats gemenskapen med fri dispositionsrätt.

Kommissionen kan dock uppställa som villkor för att lämna sådan information, att denna förblir konfidentiell och inte vidarebefordras till tredje man.

Om kommissionen har fått viss information på villkor som inskränker dess användning och spridning – till exempel s.k. klassificerad information – får kommissionen lämna informationen endast om kommissionen säkerställer att inskränkningarna respekteras.

Avsnitt 2

Övrig information

a) Spridning på frivillig grund

Artikel 14

Kommissionen ska sträva efter att genom frivilliga uppgörelser säkerställa både att information lämnas som bidrar till att gemenskapens mål uppnås och att förvärv sker av licenser till patent, provisoriska uppfinnarskydd, nyttighetsmodeller och patentansökningar som avser sådan information.

Artikel 15

Kommissionen ska fastställa ett förfarande varigenom medlemsstater, personer och företag genom kommissionens förmedling kan utbyta preliminära eller slutgiltiga forskningsresultat, i den mån det inte gäller resultat som gemenskapen har rätt till på grund av forskningsuppdrag som kommissionen har lämnat.

Detta förfarande ska säkerställa utbyttets konfidentiella karaktär. Kommissionen får dock i dokumentationssyfte vidarebefordra de utväxlade resultaten till Gemensamma centrumet för kärnforskning; denna vidarebefordran ska dock icke medföra någon nyttjanderätt, såvida inte den som lämnat informationen har givit sitt samtycke till det.

b) Skyldighet att informera kommissionen

Artikel 16

1. Så snart en ansökan om patent eller nyttighetsmodell som särskilt hänför sig till kärnenergiområdet har getts in i en medlemsstat, ska denna stat försöka få sökandens samtycke till att omedelbart informera kommissionen om innehållet i ansökan.

Om sökanden samtycker, ska informationen lämnas inom tre månader efter det att ansökan gavs in. Om sökanden vägrar att ge sitt samtycke, ska medlemsstaten inom samma tid anmäla för kommissionen att en ansökan föreligger.

Kommissionen kan begära att medlemsstaten informerar kommissionen om innehållet i en ansökan som har anmälts för kommissionen.

Kommissionen ska framställa sin begäran inom två månader efter anmälan. Varje förlängning av denna frist ska medföra samma förlängning av den frist som avses i sjätte stycket.

En medlemsstat, som har mottagit en sådan begäran från kommissionen, ska på nytt försöka få sökandens samtycke till information om innehållet i ansökan. Om sökanden samtycker, ska informationen genast lämnas.

Om sökanden vägrar att ge sitt samtycke, ska medlemsstaten ändå lämna kommissionen informationen inom arton månader efter det att ansökan gavs in.

2. En medlemsstat ska inom arton månader efter det att ansökan gavs in, informera kommissionen om förekomsten av en sådan ännu inte offentliggjord ansökan om ett patent eller en nyttighetsmodell, som efter en första granskning enligt medlemsstatens åsikt gäller något som utan att särskilt avse kärnenergiområdet direkt sammanhänger med och är av väsentlig betydelse för utvecklingen av kärnenergin inom gemenskapen.

På begäran av kommissionen ska denna informeras om innehållet i ansökan inom två månader.

3. För att ett offentliggörande ska kunna ske så snart som möjligt, ska medlemsstaterna minimera tiden för behandling av sådana ansökningar om patent eller nyttighetsmodeller som gäller områden som avses i punkterna 1 och 2 och som har blivit föremål för en begäran från kommissionens sida.

4. Kommissionen ska behandla den ovan avgivna informationen konfidentiellt. Den får lämnas endast i dokumentationssyfte. Med sökandens samtycke eller enligt artiklarna 17-23 får kommissionen dock utnyttja de uppfinningar som informationen avser.

5. Bestämmelserna i denna artikel ska inte tillämpas, om ett avtal som har ingåtts med tredjeland eller med en internationell organisation inte tillåter att information lämnas.

c) **Upplåtelse av licenser genom skiljedom eller tvingande beslut**

Artikel 17

1. Om frivilliga uppgörelser inte kan träffas, får icke-exklusiva licenser upplåtas genom skiljedom eller tvingande beslut enligt artiklarna 18–23 i följande fall:

a) Till gemenskapen eller till de gemensamma företag som medges sådan rätt enligt artikel 48, såvitt gäller patent, provisoriskt uppfinningsskydd eller nyttighetsmodeller vilka avser uppfinningar som direkt sammanhänger med kärnforskning, i den utsträckning upplåtelser av sådana licenser är nödvändiga för att gemenskapen eller de gemensamma företagen ska kunna fullfölja sin egen forskning eller oundgängliga för driften av deras anläggningar.

På begäran av kommissionen ska dessa licenser innefatta rätt att bemyndiga tredje man att utnyttja uppfinningen, i den utsträckning denne utför arbeten eller beställningar för gemenskapens eller de gemensamma företagens räkning.

b) Till personer eller företag som har ansökt om detta hos kommissionen, såvitt gäller patent, provisoriskt uppfinningsskydd eller nyttighetsmodeller vilka avser en uppfinning som direkt sammanhänger med och är av väsentlig betydelse för utvecklingen av kärnenergin inom gemenskapen, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

i) Minst fyra år har förflutit sedan patentansökan gavs in, utom när det gäller en uppfinning som särskilt hänför sig till kärnenergiområdet.

ii) De behov som den enligt kommissionen önskvärda utvecklingen av kärnenergin för med sig inom en medlemsstat där en uppfinning är skyddad, inte tillgodoses i fråga om denna uppfinning.

iii) Patenthavaren, som själv eller genom sina licenstagare har anmodats att tillgodose dessa behov, inte har efterkommit denna anmodan.

iv) De personer eller företag som ansöker om licens är i stånd att på ett effektivt sätt tillgodose dessa behov genom att utnyttja licenserna.

Utan begäran av kommissionen får en medlemsstat inte, för att tillgodose dessa behov, vidta någon tvångsåtgärd som föreskrivs i statens interna lagstiftning och som har till följd att det för uppfinningen beviljade skyddet inskränks.

2. En icke-exklusiv licens får inte upplåtas enligt punkt 1, om innehavaren kan åberopa något giltigt skäl, särskilt det förhållandet att han inte har haft tillräcklig tid till sitt förfogande.
3. En upplåtelse av licens enligt punkt 1 ska berättiga till full ersättning; avtal om ersättningens storlek ska ingås mellan innehavaren av patentet, det provisoriska uppfinningsskyddet eller nyttighetsmodellen samt licenstagaren.
4. Bestämmelserna i denna artikel ska inte påverka bestämmelserna i Pariskonventionen för industriellt rättsskydd.

Artikel 18

En skiljedomskommitté inrättas härmed för de ändamål som avses i detta avsnitt; efter förslag från Europeiska unionens domstol ska rådet utse kommitténs medlemmar och fastställa dess arbetsordning.

Parterna får överklaga ett beslut av skiljedomskommittén till Europeiska unionens domstol inom en månad efter det att beslutet har meddelats; om beslutet överklagas ska det tills vidare inte gälla. Europeiska unionens domstols prövning får endast avse beslutets formella riktighet samt skiljedomskommitténs tolkning av bestämmelserna i detta fördrag.

Skiljedomskommitténs slutgiltiga beslut har rättskraft i förhållande till parterna. Beslutet är verkställbart i enlighet med artikel 164.

Artikel 19

När kommissionen i brist på frivillig uppgörelse avser att utverka en upplåtelse av licens i sådana fall som avses i artikel 17, ska den underrätta innehavaren av patentet, det provisoriska uppfinningsskyddet, nyttighetsmodellen eller patentansökningen om sin avsikt och samtidigt ange licenssökandens namn och licensens räckvidd.

Artikel 20

Innehavaren får inom en månad efter det att han mottagit en underrättelse enligt artikel 19 föreslå kommissionen och, i förekommande fall, en licenssökande tredje man att sluta ett skiljeavtal om att saken ska hänskjutas till skiljedomskommittén.

Om kommissionen eller en licenssökande tredje man vägrar att sluta ett skiljeavtal, kan kommissionen inte kräva att medlemsstaten eller dess behöriga myndigheter upplåter eller låter upplåta licensen.

Om skiljedomskommittén, sedan saken hänskjutits dit på grund av ett skiljeavtal, fastställer att kommissionens begäran står i överensstämmelse med bestämmelserna i artikel 17, ska kommittén meddela ett motiverat beslut som ska innefatta en licensupplåtelse till licenssökanden och som ska fastställa villkoren och ersättningen för licensen i den mån parterna inte har enats om detta.

Artikel 21

Om innehavaren inte föreslår att saken ska hänskjutas till skiljedomskommittén, får kommissionen begära att den berörda medlemsstaten eller dess behöriga myndigheter ska upplåta eller låta upplåta licensen.

Om medlemsstaten eller dess behöriga myndigheter efter att ha hört innehavaren inte anser att villkoren enligt artikel 17 är uppfyllda, ska de underrätta kommissionen om sin vägran att upplåta eller låta upplåta licensen.

Om de vägrar att upplåta eller låta upplåta licensen eller om de inte inom fyra månader efter kommissionens begäran har yttrat sig om licensupplåtelsen, har kommissionen rätt att inom två månader väcka talan vid Europeiska unionens domstol.

Innehavaren ska höras vid förhandlingen inför Europeiska unionens domstol.

Om Europeiska unionens domstol i sin dom fastställer att villkoren i artikel 17 är uppfyllda, ska den berörda medlemsstaten eller dess behöriga myndigheter vidta de åtgärder som krävs för att verkställa domen.

Artikel 22

1. Om ett avtal om ersättningens storlek inte kan träffas mellan innehavaren av patentet, det provisoriska uppfinningsskyddet eller nyttighetsmodellen och licenstagaren, får parterna sluta ett skiljeavtal om att saken ska hänskjutas till skiljedomskommittén.

Parterna avstår därmed från varje slag av talan med undantag av sådan talan som avses i artikel 18.

2. Om licenstagaren vägrar att sluta ett skiljeavtal, ska den licens som han har meddelats anses ogiltig.

Om innehavaren vägrar att sluta ett skiljeavtal, ska den ersättning som avses i denna artikel fastställas av de behöriga nationella myndigheterna.

Artikel 23

Efter utgången av ett år och i den utsträckning som nya sakförhållanden motiverar det, kan skiljedomskommitténs eller de behöriga nationella myndigheternas beslut omprövas såvitt gäller licensvillkoren.

Det organ som meddelat beslutet ska ompröva detta.

Avsnitt 3

Sekretessbestämmelser

Artikel 24

Sådan information som gemenskapen får när den genomför sitt forskningsprogram och vars röjande är ägnat att skada en eller flera medlemsstaters försvarsintressen, ska vara sekretessbelagd i enlighet med följande villkor:

1. På förslag från kommissionen ska rådet anta en säkerhetsförordning som med beaktande av bestämmelserna i denna artikel ska ange de olika sekretessgrader som ska tillämpas samt de säkerhetsåtgärder som ska vidtas för varje sådan grad.
2. Om kommissionen finner att röjandet av viss information är ägnat att skada en eller flera medlemsstaters försvarsintressen, ska kommissionen provisoriskt tillämpa den sekretessgrad som säkerhetsförordningen föreskriver för sådana fall.

Kommissionen ska omedelbart lämna denna information till medlemsstaterna som provisoriskt ska säkerställa sekretessen på samma sätt.

Medlemsstaterna ska inom tre månader underrätta kommissionen, om de önskar bibehålla den provisoriskt tillämpade sekretessgraden, ersätta denna med en annan eller häva sekretessen.

Efter utgången av denna tid ska den strängaste av de begärda sekretessgraderna tillämpas. Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om detta.

På begäran av kommissionen eller en medlemsstat kan rådet genom enhälligt beslut när som helst tillämpa någon annan sekretessgrad eller häva sekretessen. Rådet ska inhämta kommissionens yttrande innan det fattar beslut på begäran av en medlemsstat.

3. Bestämmelserna i artiklarna 12 och 13 ska inte tillämpas på information som är sekretessbelagd.

Förutsatt att tillämpliga säkerhetsåtgärder iakttas

- a) får dock kommissionen lämna information som avses i artiklarna 12 och 13 till
 - i) ett gemensamt företag,
 - ii) en person eller ett icke-gemensamt företag genom förmedling av den medlemsstat inom vars territorium personen eller företaget utövar sin verksamhet,
- b) får en medlemsstat lämna information som avses i artikel 13 till en person eller ett icke-gemensamt företag som utövar sin verksamhet på denna stats territorium, förutsatt att kommissionen underrättas om detta,
- c) har dessutom varje medlemsstat rätt att kräva att kommissionen i enlighet med artikel 12 upplåter licens för statens egna behov eller för sådana personers eller företags behov som utövar sin verksamhet på statens territorium.

Artikel 25

1. En medlemsstat som informerar om förekomsten av eller innehållet i en ansökan om patent eller nyttighetsmodell med sådant ändamål som avses i artikel 16.1 eller 16.2, ska i förekommande fall upplysa om behovet av att av försvarshänsyn underkasta ansökningsgraden den sekretessgrad som staten anger; samtidigt ska sekretessens sannolika varaktighet uppges.

Kommissionen ska till övriga medlemsstater vidarebefordra samtliga meddelanden som den får enligt föregående stycke. Kommissionen och medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som enligt säkerhetsförordningen krävs för den sekretessgrad som ursprungsstaten har begärt.

2. Kommissionen får även vidarebefordra dessa meddelanden till gemensamma företag eller, genom en medlemsstats förmedling, till en person eller ett icke-gemensamt företag som utövar sin verksamhet inom den statens territorium.

Uppfinningar som är föremål för sådana ansökningar som avses i punkt 1 får utnyttjas endast med sökandens samtycke eller enligt bestämmelserna i artiklarna 17–23.

Sådana meddelanden och, i förekommande fall, sådant utnyttjande som avses i denna punkt ska vara underkastade de åtgärder som enligt säkerhetsförordningen krävs för den av ursprungsstaten begärda sekretessgraden.

Meddelandena och utnyttjandet kräver alltid ursprungsstatens samtycke. Samtycke till ett meddelande eller ett utnyttjande får vägras endast av försvarshänsyn.

3. På begäran av kommissionen eller en medlemsstat kan rådet genom enhälligt beslut när som helst tillämpa en annan grad av sekretess eller häva sekretessen. Rådet ska inhämta kommissionens yttrande innan det fattar beslut på begäran av en medlemsstat.

Artikel 26

1. När information som är föremål för patent, patentansökningar, provisoriskt uppfinningskydd, nyttighetsmodeller eller ansökningar om nyttighetsmodeller är belagd med sekretess enligt bestämmelserna i artiklarna 24 och 25, får de stater som har begärt tillämpning av dessa bestämmelser inte vägra tillstånd till att motsvarande ansökningar ges in i de övriga medlemsstaterna.

Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som behövs för att sekretessen i fråga om sådana rättigheter och ansökningar ska upprätthållas enligt statens egna lagar och andra författningar.

2. Sådan information som har sekretessbelagts enligt artikel 24 får göras till föremål för ansökan utanför medlemsstaterna endast med dessa staters enhälliga samtycke. Om en medlemsstat inte har fattat beslut inom sex månader efter det att kommissionen underrättade medlemsstaterna om informationen, ska medlemsstaten anses ha lämnat sitt samtycke.

Artikel 27

Ersättning för skada som sökanden lider till följd av sekretess av försvarshänsyn, ska regleras i enlighet med medlemsstaternas nationella lagstiftning och ska belasta den stat som har begärt sekretessen eller som har givit upphov till skärpning eller förlängning av sekretessen eller till förbud mot ansökan utanför gemenskapen.

Om flera medlemsstater har givit upphov till skärpning eller förlängning av sekretessen eller till förbud mot ansökan utanför gemenskapen, ska de solidariskt ersätta sådan skada som uppkommer till följd av deras begäran.

Gemenskapen kan inte göra anspråk på någon ersättning enligt denna artikel.

Avsnitt 4

Särskilda bestämmelser*Artikel 28*

Om till följd av underrättelser till kommissionen ännu inte offentliggjorda ansökningar om patent eller nyttighetsmodeller eller av försvarshänsyn sekretessbelagda patent eller nyttighetsmodeller utnyttjas på ett otillbörligt sätt eller kommer till en icke berättigad tredje mans kännedom, ska gemenskapen ersätta den skada som rättsinnehavaren lider.

Utan att det påverkar dess egna rättigheter mot den som har orsakat skadan ska gemenskapen överta rättsinnehavarnas ersättningsanspråk mot tredje man, i den mån gemenskapen har ersatt skadan. Gemenskapens rätt att i enlighet med gällande allmänna bestämmelser framställa krav mot den som har orsakat skadan berörs inte av detta.

Artikel 29

Ett avtal om informationsutbyte av vetenskaplig eller industriell karaktär på kärnenergiområdet mellan en medlemsstat, en person eller ett företag å ena sidan och ett tredjeland, en internationell organisation eller en medborgare i ett tredjeland å den andra ska ingås av kommissionen, om det på någondera sidan krävs att avtalet undertecknas av en stat som sådan.

Kommissionen kan dock bemyndiga en medlemsstat, en person eller ett företag att ingå sådana avtal på de villkor som kommissionen finner lämpliga, om inte något annat följer av bestämmelserna i artiklarna 103 och 104.

KAPITEL 3

Hälsoskydd*Artikel 30*

Inom gemenskapen ska grundläggande normer fastställas för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning.

Med *grundläggande normer* avses

- a) högsta tillåtliga doser, förenliga med tillräckligt hälsoskydd,
- b) högsta tillåtliga exponering och kontamination,
- c) de grundläggande principerna för hälsokontroll av arbetstagarna.

Artikel 31

De grundläggande normerna ska utarbetas av kommissionen efter yttrande av en grupp personer som vetenskapliga och tekniska kommittén ska utse bland medlemsstaternas vetenskapliga experter och särskilt bland experter på folkhälsans område. Kommissionen ska begära Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande över de utarbetade normerna.

Efter att ha hört Europaparlamentet ska rådet genom beslut med kvalificerad majoritet och på förslag från kommissionen, som till rådet ska överlämna de yttranden som den har mottagit från kommittéerna, fastställa de grundläggande normerna.

Artikel 32

På begäran av kommissionen eller en medlemsstat kan de grundläggande normerna omprövas eller kompletteras i den ordning som anges i artikel 31.

Kommissionen är skyldig att pröva varje begäran av en medlemsstat.

Artikel 33

Varje medlemsstat ska utfärda de lagar och andra författningar, som är lämpliga för att säkerställa att de fastställda grundläggande normerna iakttas, och vidta de åtgärder som behövs i fråga om undervisning och yrkesutbildning.

Kommissionen ska lämna rekommendationer i syfte att säkerställa en harmonisering av de bestämmelser som gäller på detta område inom medlemsstaterna.

För detta ändamål ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om de bestämmelser som gäller när detta fördrag träder i kraft och om senare förslag till bestämmelser av samma slag.

Kommissionen ska lämna eventuella rekommendationer angående förslag till sådana bestämmelser inom tre månader efter det att den underrättats om förslagen.

Artikel 34

Varje medlemsstat inom vars territorium särskilt farliga experiment ska äga rum, ska vidta särskilda åtgärder för hälsoskyddet och i förväg begära ett yttrande från kommissionen över åtgärderna.

Det krävs samtycke av kommissionen, om verkningarna av dessa experiment kan beröra andra medlemsstaters territorier.

Artikel 35

Varje medlemsstat ska inrätta de anläggningar som behövs för fortlöpande kontroll av radioaktivitetsnivån i luft, vatten och jord samt för kontroll av att de grundläggande normerna följs.

Kommissionen ska ha tillträde till dessa kontrollanläggningar; den får kontrollera deras funktion och effektivitet.

Artikel 36

De behöriga myndigheterna ska regelbundet informera kommissionen om de kontrollåtgärder som avses i artikel 35, så att kommissionen hålls underrättad om den radioaktivitetsnivå som befolkningen utsätts för.

Artikel 37

Varje medlemsstat ska tillhandahålla kommissionen sådana allmänna upplysningar om varje plan för deponering av radioaktivt avfall av alla slag, som gör det möjligt att fastställa om planens genomförande kan medföra en radioaktiv kontamination av vatten, jord eller luft i någon annan medlemsstat.

Kommissionen ska efter att ha hört den expertgrupp som avses i artikel 31 yttra sig inom sex månader.

Artikel 38

Kommissionen ska lämna rekommendationer till medlemsstaterna i fråga om radioaktivitetsnivån i luft, vatten och jord.

I brådskande fall ska kommissionen utfärda ett direktiv som förpliktar den berörda medlemsstaten att inom en av kommissionen fastställd tid vidta alla åtgärder för att undvika att de grundläggande normerna överträds och för att säkerställa att föreskrifterna iakttas.

Om staten inte inom den fastställda tiden rättar sig efter kommissionens direktiv, får kommissionen eller varje medlemsstat som saken gäller, med avsteg från artiklarna 258 och 259 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, omedelbart väcka talan vid Europeiska unionens domstol.

Artikel 39

Så snart Gemensamma centrumet för kärnforskning har upprättats ska kommissionen inom ramen för detta inrätta en dokumentations- och undersökningsavdelning avseende frågor om hälsoskydd.

Denna avdelning ska särskilt ha till uppgift att sammanställa den dokumentation och de upplysningar som avses i artiklarna 33, 36 och 37 samt att biträda kommissionen då denna fullgör sina uppgifter enligt detta kapitel.

KAPITEL 4

Investeringar*Artikel 40*

För att stimulera till initiativ från personer och företag och för att underlätta en samordnad utveckling av deras investeringar på kärnenergiområdet, ska kommissionen regelbundet i vägledande syfte offentliggöra program som särskilt ska behandla målen för kärnenergiproduktionen och de investeringar av alla slag som krävs för att uppnå dessa mål.

Kommissionen ska begära in ett yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén över programmen innan dessa offentliggörs.

Artikel 41

Personer och företag inom de industrigrenar som är upptagna på listan i bilaga II till detta fördrag ska underrätta kommissionen om investeringsprojekt som avser nya anläggningar, återanskaffningar eller omställningar, om projekten till sin art och omfattning uppfyller de kriterier som rådet har fastställt på förslag från kommissionen.

Listan över industrigrenarna får genom beslut med kvalificerad majoritet ändras av rådet på förslag från kommissionen som dessförinnan ska begära in ett yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 42

De projekt som avses i artikel 41 ska kommissionen och, för kännedom, den berörda medlemsstaten underrättas om senast tre månader innan de första avtalen ingås med leverantörerna eller, om företaget ska utföra arbetet med egna resurser, senast tre månader innan arbetet påbörjas.

På förslag från kommissionen får rådet ändra denna frist.

Artikel 43

Kommissionen ska överlägga med personerna eller företagen om alla synpunkter på investeringsprojekten som har samband med målen för detta fördrag.

Kommissionen ska underrätta den berörda medlemsstaten om sin uppfattning.

Artikel 44

Kommissionen får med de berörda medlemsstaternas, personernas och företagens samtycke offentliggöra de investeringsprojekt som den har underrättats om.

KAPITEL 5

Gemensamma företag*Artikel 45*

Sådana företag som är av utomordentlig betydelse för utvecklingen av kärnenergiindustrin inom gemenskapen får bildas i form av gemensamma företag i detta fördrags mening enligt följande artiklar.

Artikel 46

1. Varje sådan plan för att bilda ett gemensamt företag som har tillkommit på initiativ av kommissionen, en medlemsstat eller någon annan, ska prövas av kommissionen.

Kommissionen ska för detta ändamål begära in yttranden från medlemsstaterna och från varje offentligt eller privat organ som enligt kommissionens mening kan belysa frågan.

2. Kommissionen ska med ett motiverat yttrande till rådet överlämna varje plan för att bilda ett gemensamt företag.

Om kommissionen anser det angeläget att det planerade gemensamma företaget kommer till stånd, ska den lämna rådet förslag om

- a) lokaliseringsort,
- b) stadgar,
- c) finansieringens omfattning och finansieringstakten,
- d) gemenskapens eventuella medverkan i finansieringen av det gemensamma företaget,
- e) eventuell medverkan av tredjeland, en internationell organisation eller en medborgare i tredjeland i finansieringen eller ledningen av det gemensamma företaget,
- f) beviljandet av samtliga eller vissa av de förmåner som anges i bilaga III till detta fördrag.

Kommissionen ska bifoga en detaljerad rapport om planen i dess helhet.

Artikel 47

När kommissionen har överlämnat saken till rådet, får detta av kommissionen begära de kompletterande upplysningar och undersökningar som rådet behöver.

Om rådet genom beslut med kvalificerad majoritet finner att en av kommissionen med avstyrkan överlämnad plan likväl bör genomföras, ska kommissionen lämna rådet de förslag och den detaljerade rapport som avses i artikel 46.

Om kommissionen tillstyrker eller om det är fråga om ett fall som avses i föregående stycke, ska rådet besluta med kvalificerad majoritet om vart och ett av kommissionens förslag.

Rådet ska dock besluta enhälligt om

- a) gemenskapens medverkan i finansieringen av det gemensamma företaget,
- b) medverkan av tredjeland, en internationell organisation eller en medborgare i tredjeland i finansieringen eller ledningen av det gemensamma företaget.

Artikel 48

Rådet kan genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen förklara samtliga eller vissa av de förmåner som anges i bilaga III till detta fördrag tillämpliga på varje gemensamt företag; varje medlemsstat ska för sin del säkerställa att dessa förmåner lämnas.

Rådet kan i samma ordning fastställa villkoren för att förmånerna ska lämnas.

Artikel 49

Ett gemensamt företag ska bildas genom beslut av rådet.

Varje gemensamt företag ska vara en juridisk person.

Det gemensamma företaget ska i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen; det ska särskilt kunna förvärva och avyttra lös och fast egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

Om inte något annat föreskrivs i detta fördrag eller i företagets stadgar, ska det gemensamma företaget vara underkastat de bestämmelser som gäller för industri- eller handelsföretag; stadgarna får subsidiärt hänvisa till medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Utom då Europeiska unionens domstol är behörig enligt detta fördrag, ska tvister som gäller gemensamma företag avgöras av behöriga nationella domstolar.

Artikel 50

Ändringar av de gemensamma företagens stadgar ska i förekommande fall ske i den ordning som anges i stadgarna.

Ändringarna får dock träda i kraft först sedan de på förslag från kommissionen har godkänts av rådet genom beslut i samma ordning som enligt artikel 47.

Artikel 51

Till dess att organ för förvaltningen av de gemensamma företagen har inrättats, ska kommissionen ansvara för att rådets samtliga beslut om att bilda företagen genomförs.

KAPITEL 6

Försörjning

Artikel 52

1. Försörjningen med malmer, råmaterial och speciella klyvbara material ska i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel säkerställas enligt principen om lika tillgång till resurserna och genom en gemensam försörjningspolitik.

2. För detta ändamål och på de villkor som anges i detta kapitel

- a) är alla förfaranden som syftar till att tillförsäkra vissa förbrukare en privilegierad ställning förbjudna,
- b) upprättas härmed en byrå; denna ska ha optionsrätt till malmer, råmaterial och speciella klyvbara material, som produceras inom medlemsstaternas territorier, samt ensamrätt att ingå avtal om leverans av malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material från länder inom eller utom gemenskapen.

Byrån får inte ge förbrukarna en diskriminerande behandling som grundar sig på hur dessa avser att använda de begärda leveranserna, om inte användningen är olaglig eller strider mot villkor som leverantörer utanför gemenskapen har ställt upp för leveransen.

Avsnitt 1

Byrån

Artikel 53

Byrån ska stå under tillsyn av kommissionen; denna ska utfärda direktiv för byrån, ha vetorätt mot dess beslut samt utse dess generaldirektör och biträdande generaldirektör.

Varje uttrycklig eller tyst åtgärd från byråns sida, då den utövar sin optionsrätt eller sin ensamrätt att ingå leveransavtal, kan av de berörda parterna hänskjutas till kommissionen som inom en månad ska fatta beslut i frågan.

Artikel 54

Byrån ska vara en juridisk person och ha en självständig ekonomisk ställning.

Rådet ska genom beslut med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen fastställa byråns stadga.

Stadgan får ändras i samma ordning.

Byråns kapital och hur detta ska tecknas ska bestämmas i stadgan. Huvudparten av kapitalet ska alltid tillhöra gemenskapen och medlemsstaterna. Fördelningen av kapitalet ska bestämmas i samförstånd av medlemsstaterna.

Närmare föreskrifter för byråns kommersiella ledning ska fastställas i stadgan. Denna får innehålla bestämmelser om en avgift på transaktionerna, avsedd att täcka byråns driftkostnader.

Artikel 55

Medlemsstaterna ska lämna eller låta lämna byrån all information som denna behöver för att kunna utöva sin optionsrätt och sin ensamrätt att ingå avtal om leveranser.

Artikel 56

Medlemsstaterna ska garantera att byrån fritt får utöva sin verksamhet inom deras territorier.

Medlemsstaterna får upprätta ett eller flera organ med behörighet att i förbindelserna med byrån företräda producenterna och förbrukarna i utomeuropeiska territorier under medlemsstaternas jurisdiktion.

Avsnitt 2

Malmer, råmaterial och speciella klyvbara material från gemenskapen

Artikel 57

1. Byråns optionsrätt ska omfatta
 - a) förvärv av rätt att använda och förbruka material som enligt bestämmelserna i kapitel 8 tillhör gemenskapen,
 - b) förvärv av äganderätt i övriga fall.

2. Byrån ska utöva sin optionsrätt genom att ingå avtal med producenter av malmer, råmaterial och speciella klyvbara material.

Om inte något annat följer av bestämmelserna i artiklarna 58, 62 och 63 ska varje producent erbjuda byrån sådana malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material som han producerar inom medlemsstaternas territorier innan dessa malmer eller material används, överläts eller lagras.

Artikel 58

När en producents verksamhet omfattar flera produktionsstadier från och med malmbrytningen till och med metallframställningen, är han skyldig att erbjuda byrån produkten endast på det produktionsstadium han själv väljer.

Detsamma ska gälla för flera företag mellan vilka det finns sådana förbindelser, som kommissionen i rätt tid har underrättats om och som har avhandlats med kommissionen enligt förfarandet i artiklarna 43 och 44.

Artikel 59

Om byrån inte utövar sin optionsrätt till hela eller en del av produktionen

- a) får producenten antingen själv eller genom avtal om bearbetning förädla malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material, under förutsättning att han erbjuder byrån den förädlade produkten,
- b) ska producenten genom beslut av kommissionen ges tillstånd att utanför gemenskapen avsätta den tillgängliga produktionen, under förutsättning att han inte tillämpar villkor som är gynnsammare än de som innefattats i det tidigare erbjudandet till byrån. Speciella klyvbara material får dock endast exporteras av byrån i enlighet med bestämmelserna i artikel 62.

Kommissionen får inte ge sitt tillstånd, om mottagarna av dessa leveranser inte lämnar full garanti för att gemenskapens allmänna intressen kommer att respekteras eller om avtalsvillkoren strider mot målen för detta fördrag.

Artikel 60

Eventuella förbrukare ska regelbundet underrätta byrån om sina behov av leveranser; de ska därvid ange kvantiteter, fysikalisk och kemisk beskaffenhet, ursprungsort, avsedd användning, leveranstider och priser som ska utgöra villkor i de leveransavtal som de önskar ingå.

Producenterna ska på samma sätt underrätta byrån om de anbud som de kan lämna; de ska därvid ange alla sådana detaljuppgifter, särskilt om avtalens löptid, som behövs för att de ska kunna upprätta sina produktionsprogram. Avtalens löptid får inte utan kommissionens samtycke överstiga tio år.

Byrån ska underrätta samtliga eventuella förbrukare om anbuden och om omfattningen av anmäld efterfrågan samt anmoda dem att göra sina beställningar inom en bestämd frist.

När byrån har mottagit samtliga beställningar, ska den meddela på vilka villkor den kan effektuera beställningarna.

Kan byrån inte helt effektuera samtliga beställningar, ska den fördela leveranserna proportionellt bland de beställningar som avser ett visst anbud, om inte något annat följer av bestämmelserna i artiklarna 68 och 69.

Av byrån utfärdade regler, som ska godkännas av kommissionen, ska närmare ange hur tillgång och efterfrågan ska balanseras mot varandra.

Artikel 61

Byrån ska effektuera samtliga beställningar, om inte rättsliga eller faktiska hinder föreligger mot det.

Då ett avtal ingås får byrån, med beaktande av bestämmelserna i artikel 52, kräva lämpliga förskottsbetalningar av förbrukarna, antingen som säkerhet eller för att underlätta sådana egna långfristiga förpliktelser från byråns sida gentemot producenterna som behövs för att effektuera beställningen.

Artikel 62

1. Byrån ska utöva sin optionsrätt till speciella klyvbara material som framställs inom medlemsstaterna för att

- a) tillgodose efterfrågan från förbrukare inom gemenskapen i den ordning som anges i artikel 60,
- b) själv lagra dessa material, eller
- c) exportera sådana material efter medgivande av kommissionen enligt artikel 59 b andra stycket.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i kapitel 7 ska dessa material och användbara restprodukter dock lämnas kvar hos producenten för att av denne

- a) lagras med byråns medgivande,
- b) användas inom ramen för egna behov, eller

- c) ställas till förfogande för företag inom gemenskapen inom ramen för deras behov, om dessa företag – för att genomföra ett program som kommissionen i rätt tid har underrättats om – står i en sådan direkt förbindelse med producenten som varken har till syfte eller följd att begränsa produktionen, den tekniska utvecklingen eller investeringarna eller att på ett otillbörligt sätt skapa olikheter mellan förbrukarna inom gemenskapen.
3. Bestämmelserna i artikel 89.1 a ska tillämpas på sådana speciella klyvbara material som har framställts inom medlemsstaternas territorier och till vilka byrån inte har utövat sin optionsrätt.

Artikel 63

Malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material som har producerats av de gemensamma företagen, ska tilldelas förbrukarna enligt reglerna i de stadgar eller avtal som gäller för dessa företag.

Avsnitt 3

Malmer, råmaterial och speciella klyvbara material från länder utanför gemenskapen

Artikel 64

Byrån ska, med de undantag som anges i detta fördrag, ha ensamrätt att ingå avtal vilkas huvudsyfte är leveranser av malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material från länder utanför gemenskapen; byrån ska därvid i förekommande fall handla inom ramen för avtal mellan gemenskapen och ett tredjeland eller en internationell organisation.

Artikel 65

Artikel 60 ska tillämpas på förbrukarnas efterfrågan och på avtal mellan förbrukarna och byrån om leverans av malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material från länder utanför gemenskapen.

Byrån får dock bestämma leveransernas ursprungsort, om förbrukarna tillförsäkras villkor som är minst lika förmånliga som de i beställningen angivna.

Artikel 66

Om kommissionen på begäran av de berörda förbrukarna finner att byrån inte alls eller endast till ett oskäligt pris är i stånd att inom rimlig tid leverera hela eller en del av det beställda materialet, ska förbrukarna ha rätt att direkt ingå avtal om leveranser från länder utanför gemenskapen, förutsatt att dessa avtal i huvudsak uppfyller de behov som anges i beställningarna.

Denna rätt ska medges för en tid av ett år; tiden kan förlängas om den situation som motiverat medgivandet består.

De förbrukare som använder sig av den rätt som avses i denna artikel ska underrätta kommissionen om planerade direkta avtal. Kommissionen kan inom en månad motsätta sig att avtalen ingås, om dessa strider mot målen för detta fördrag.

Avsnitt 4

Priser

Artikel 67

Med de undantag som anges i detta fördrag ska priserna bestämmas genom att tillgång och efterfrågan balanseras mot varandra enligt bestämmelserna i artikel 60; medlemsstaterna får inte åsidosätta dessa bestämmelser genom nationella föreskrifter.

Artikel 68

En sådan prissättning ska vara förbjuden som syftar till att tillförsäkra vissa förbrukare en privilegierad ställning i strid med principen om lika tillgång enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Om byrån finner att en sådan prissättning förekommer, ska den underrätta kommissionen om detta.

Om kommissionen finner att byråns uppfattning är välgrundad, får kommissionen i fråga om de omtvistade anbuden justera priserna till en nivå som överensstämmer med principen om lika tillgång.

Artikel 69

På förslag från kommissionen får rådet genom enhälligt beslut fastställa priser.

När byrån med tillämpning av artikel 60 fastställer villkoren för att effektuera beställningar, får den föreslå de förbrukare som har gjort beställningar en prisutjämning.

Avsnitt 5

Bestämmelser om försörjningspolitik

Artikel 70

Kommissionen får inom ramarna för gemenskapens budget och på de villkor som den själv bestämmer, finansiellt medverka i prospekteringsverksamhet inom medlemsstaternas territorier.

Kommissionen får lämna medlemsstaterna rekommendationer i syfte att främja prospektering och utnyttjande av mineralfyndigheter.

Medlemsstaterna ska varje år lämna kommissionen en rapport om utvecklingen av prospektering och produktion, sannolika tillgångar samt genomförda eller planerade investeringar i gruvor inom deras territorier. Dessa rapporter ska föreläggas rådet med ett yttrande från kommissionen som särskilt ska ange vilka åtgärder medlemsstaterna har vidtagit med anledning av de rekommendationer som lämnats enligt föregående stycke.

Om rådet på initiativ av kommissionen med kvalificerad majoritet finner att prospekteringsåtgärderna och ökningen av gruvdriften – trots att utvinningsmöjligheterna på lång sikt framstår som ekonomiskt berättigade – fortsätter att vara uppenbart otillräckliga, ska den berörda medlemsstaten, så länge som den inte har avhjälpt situationen, både för egen och för sina medborgares del anses ha avstått från rätten till lika tillgång till övriga resurser inom gemenskapen.

Artikel 71

Kommissionen ska lämna medlemsstaterna lämpliga rekommendationer om fiskala bestämmelser eller bestämmelser om gruvdrift.

Artikel 72

Av tillgångar som står till förfogande inom eller utom gemenskapen får byrån lägga upp sådana kommersiella lager som behövs för att underlätta gemenskapens försörjning och löpande leveranser.

Kommissionen får, om det behövs, besluta att beredskapslager ska läggas upp. Sättet för att finansiera sådan lagring ska godkännas av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet efter förslag från kommissionen.

Avsnitt 6

Särskilda bestämmelser

Artikel 73

Om ett avtal mellan en medlemsstat, en person eller ett företag å ena sidan och ett tredjeland, en internationell organisation eller en medborgare i tredjeland å den andra, även innehåller bestämmelser om leverans av sådana produkter som tillhör byråns kompetensområde, krävs samtycke i förväg av kommissionen för att avtalet ska kunna ingås eller förnyas såvitt gäller leveransen av dessa produkter.

Artikel 74

Kommissionen får från tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel undanta överlåtelse, import eller export av sådana mindre mängder malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material som vanligtvis används för forskning.

Byrån ska underrättas om all överlåtelse, import eller export som äger rum enligt denna bestämmelse.

Artikel 75

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas på sådana avtal om behandling, omvandling eller bearbetning av malmer, råmaterial eller speciella klyvbara material som ingås mellan

- a) flera personer eller företag, om de behandlade, omvandlade eller bearbetade materialen därefter ska återställas till den person eller det företag varifrån de kommer,
- b) en person eller ett företag och en internationell organisation eller en medborgare i tredjeland, om materialen behandlas, omvandlas eller bearbetas utom gemenskapen och därefter återställs till den person eller det företag varifrån de kommer,
- c) en person eller ett företag och en internationell organisation eller en medborgare i tredjeland, om materialen behandlas, omvandlas eller bearbetas inom gemenskapen och därefter återställs antingen till den organisation eller medborgare varifrån de kommer eller till en av denna organisation eller medborgare angiven mottagare, som också hör hemma utanför gemenskapen.

De berörda personerna eller företagen ska underrätta byrån om förekomsten av sådana avtal och, så snart dessa har undertecknats, om de kvantiteter material som är föremål för sådan omsättning. Kommissionen får motsätta sig sådana avtal som avses i b, om den anser att omvandlingen eller bearbetningen inte kan utföras effektivt och säkert och utan materialförlust till skada för gemenskapen.

De material som är föremål för dessa avtal ska inom medlemsstaternas territorier vara underkastade de kontrollåtgärder som anges i kapitel 7. Bestämmelserna i kapitel 8 ska dock inte tillämpas på speciella klyvbara material som är föremål för avtal enligt c.

Artikel 76

På initiativ av en medlemsstat eller kommissionen får rådet genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet ändra bestämmelserna i detta kapitel, särskilt om oförutsedda omständigheter skapar en allmän bristsituation. Kommissionen ska pröva varje begäran som görs av en medlemsstat.

Sju år efter den 1 januari 1958 får rådet bekräfta samtliga dessa bestämmelser. Om någon sådan bekräftelse inte kommer till stånd, ska nya bestämmelser som avser förhållandena i detta kapitel antas enligt förfarandet i föregående stycke.

KAPITEL 7

Säkerhetskontroll*Artikel 77*

Kommissionen ska enligt bestämmelserna i detta kapitel försäkra sig om att inom medlemsstaternas territorier

- a) malmer, råmaterial och speciella klyvbara material inte används för andra ändamål än de av förbrukarna uppgivna,
- b) föreskrifterna om försörjning iakttas liksom alla särskilda kontrollförpliktelser, som gemenskapen har avtalat om med ett tredjeland eller en internationell organisation.

Artikel 78

Den som upprättar eller driver en anläggning för framställning, separation eller annan användning av råmaterial eller speciella klyvbara material eller för behandling av bestrålade kärnbränslen ska underrätta kommissionen om anläggningens grundläggande tekniska data, om kännedom om dessa data behövs för att förverkliga de mål som anges i artikel 77.

Kommissionen ska godkänna de metoder som ska användas för kemisk behandling av bestrålat material, i den utsträckning det behövs för att förverkliga de mål som anges i artikel 77.

Artikel 79

Kommissionen ska kräva att drifrapporter upprättas och tillhandahålls för att möjliggöra bokföring av förbrukade eller framställda malmer, råmaterial och speciella klyvbara material. Detsamma ska gälla för transport av råmaterial och speciella klyvbara material.

De som berörs ska underrätta myndigheterna i medlemsstaten i fråga om alla meddelanden som de lämnar kommissionen enligt artikel 78 eller första stycket i den här artikeln.

Arten och räckvidden av de förpliktelser som avses i första stycket i den här artikeln ska anges i en förordning utfärdad av kommissionen och godkänd av rådet.

Artikel 80

Kommissionen får kräva att alla överskott av speciella klyvbara material som återvunnits eller erhållits som biprodukt och som inte används eller är färdiga att användas, ska deponeras hos byrån eller i andra lager som kontrolleras eller kan kontrolleras av kommissionen.

Speciella klyvbara material som har deponerats på det sättet ska utan dröjsmål återlämnas till de berörda parterna på deras begäran.

Artikel 81

Kommissionen får sända inspektörer till medlemsstaternas territorier. Innan kommissionen lämnar en inspektör hans första uppdrag inom en medlemsstats territorium, ska den samråda med den berörda medlemsstaten; detta samråd ska även gälla för alla senare uppdrag för denna inspektör.

I den utsträckning som det behövs för kontroll av malmer, råmaterial och speciella klyvbara material samt för att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna i artikel 77 ska inspektörerna, efter företeende av behörighetshandlingar, när som helst få tillgång till alla data samt tillträde till alla platser och hos alla personer som i sitt yrke befattar sig med material, utrustningar eller anläggningar, vilka är föremål för den i detta kapitel avsedda kontrollen. Om den berörda staten kräver det, ska de av kommissionen utsedda inspektörerna åtföljas av företrädare för myndigheterna i den staten; inspektörerna får dock inte därigenom försenas eller på annat sätt hindras i sin verksamhet.

Om genomförandet av kontrollen hindras, ska kommissionen av Europeiska unionens domstols ordförande begära ett bemyndigande i syfte att med tvångsmedel säkerställa kontrollåtgärderna. Europeiska unionens domstols ordförande ska meddela beslut inom tre dagar.

Om ett dröjsmål innebär en risk får kommissionen själv i form av ett beslut utfärda en skriftlig order om att kontrollåtgärderna ska vidtas. Denna order ska omedelbart underställas Europeiska unionens domstols ordförande för godkännande i efterhand.

Sedan bemyndigandet eller beslutet har meddelats ska den berörda statens nationella myndigheter säkerställa att inspektörerna får tillträde till de platser som anges i bemyndigandet eller beslutet.

Artikel 82

Inspektörerna ska anställas av kommissionen.

De ska ta del av och granska den bokföring som avses i artikel 79. De ska rapportera varje överträdelse till kommissionen.

Kommissionen får utfärda ett direktiv som ålägger medlemsstaten i fråga att inom en tid som kommissionen bestämmer, vidta alla åtgärder som behövs för att få den konstaterade överträdelsen att upphöra; kommissionen ska underrätta rådet om detta.

Om medlemsstaten inte inom föreskriven tid följer kommissionens direktiv, får kommissionen eller varje berörd medlemsstat, med avsteg från artiklarna 258 och 259 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, omedelbart hänskjuta saken till Europeiska unionens domstol.

Artikel 83

1. Om personer eller företag åsidosätter de förpliktelser som åligger dem enligt detta kapitel, får kommissionen tillgripa sanktioner mot dem.

Dessa sanktioner är efter svårighetsgrad följande:

- a) Varning.
- b) Indragning av särskilda förmåner, såsom finansiellt eller tekniskt bistånd.
- c) Företaget ställs för en tid av högst fyra månader under förvaltning av en person eller en grupp av personer som har utsetts i samförstånd av kommissionen och den stat där företaget hör hemma.
- d) Råvaror och speciella klyvbara material återtas helt eller delvis.

2. Sådana beslut av kommissionen för att genomföra punkt 1 som innebär att material ska överlämnas, ska kunna verkställas. Besluten får verkställas inom medlemsstaternas territorier enligt artikel 164.

Med avvikelse från bestämmelserna i artikel 157 ska talan som förs vid Europeiska unionens domstol mot kommissionens beslut om sanktioner som avses i punkt 1, medföra att beslutet inte får verkställas. Europeiska unionens domstol får dock, efter framställning av kommissionen eller någon berörd medlemsstat, förordna om omedelbar verkställighet av beslutet.

Skyddet för skadelidande intressen ska säkerställas genom ett lämpligt rättsligt förfarande.

3. Kommissionen får lämna medlemsstaterna rekommendationer om sådana lagar och andra författningar som inom deras territorier ska säkerställa att förpliktelserna enligt detta kapitel iakttas.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att sanktionerna verkställs och, i förekommande fall, att de för skadan ansvariga lämnar ersättning.

Artikel 84

När kontrollen utövas får det inte förekomma någon diskriminering med hänsyn till det ändamål för vilket malmer, råmaterial och speciella klyvbara material ska användas.

Området för kontrollen och den närmare utformningen av denna samt befogenheterna för de organ som är ansvariga för kontrollen ska begränsas till vad som är nödvändigt för att uppnå de mål som anges i detta kapitel.

Kontrollen får inte utsträckas till sådana för försvarsändamål avsedda material som är föremål för särskild bearbetning för dessa ändamål eller som efter bearbetningen placeras eller lagras i en militär anläggning enligt en särskild plan.

Artikel 85

Om nya omständigheter kräver det får den närmare utformningen av de kontrollåtgärder som avses i detta kapitel, på initiativ av en medlemsstat eller av kommissionen, ändras av rådet som ska besluta enhälligt efter förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet. Kommissionen ska pröva varje framställning av en medlemsstat.

KAPITEL 8

Egendomsordning

Artikel 86

De speciella klyvbara materialen ska vara gemenskapens egendom.

Gemenskapens äganderätt ska omfatta alla speciella klyvbara material som framställs eller importeras av en medlemsstat, en person eller ett företag och som är föremål för den i kapitel 7 avsedda säkerhetskontrollen.

Artikel 87

Medlemsstaterna, personer eller företag ska ha en obegränsad rätt att använda och förbruka de speciella klyvbara material som på föreskrivet sätt har kommit i deras besittning, med förbehåll för deras förpliktelser enligt detta fördrag och då särskilt i fråga om säkerhetskontroll, byråns optionsrätt samt hälsoskydd.

Artikel 88

Byrån ska i gemenskapens namn föra ett särskilt konto med beteckningen "Finanskonto för speciella klyvbara material".

Artikel 89

1. På finanskontot för speciella klyvbara material ska
 - a) värdet av de speciella klyvbara material som överlämnas till eller ställs till förfogande för en medlemsstat, en person eller ett företag krediteras gemenskapen och debiteras medlemsstaten, personen eller företaget,
 - b) värdet av de speciella klyvbara material som framställs eller importeras av en medlemsstat, en person eller ett företag och som blir gemenskapens egendom debiteras gemenskapen och krediteras medlemsstaten, personen eller företaget. En motsvarande bokföringsåtgärd ska vidtas när en medlemsstat, en person eller ett företag till gemenskapen återställer speciella klyvbara material som tidigare har överlämnats eller ställts till förfogande för staten, personen eller företaget.

2. Värdeförändringar som berör de speciella klyvbara materialen ska vid bokföringen behandlas så, att de inte ger upphov till någon förlust eller vinst för gemenskapen. Eventuell förlust eller vinst ska stå för innehavarnas räkning.
3. Saldon som uppkommer genom de ovan angivna åtgärderna ska på borgenärens begäran omedelbart förfalla till betalning.
4. Vid tillämpningen av detta kapitel ska byrån i fråga om åtgärder som den vidtar för egen räkning anses som ett företag.

Artikel 90

Om nya omständigheter kräver det får bestämmelserna i detta kapitel om gemenskapens äganderätt, på initiativ av en medlemsstat eller av kommissionen, ändras av rådet som ska besluta enhälligt efter förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet. Kommissionen ska pröva varje sådan framställning av en medlemsstat.

Artikel 91

Egendomsordningen i fråga om föremål, material och tillgångar, som inte omfattas av gemenskapens äganderätt enligt detta kapitel, ska bestämmas genom lagstiftningen i varje medlemsstat.

KAPITEL 9

Den gemensamma marknaden på kärnenergiområdet

Artikel 92

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på de varor och produkter som är upptagna i de listor som utgör bilaga IV till detta fördrag.

Dessa listor kan på initiativ av kommissionen eller en medlemsstat ändras av rådet efter förslag från kommissionen.

Artikel 93

Medlemsstaterna ska inbördes förbjuda alla import- och exporttullar eller avgifter med motsvarande verkan samt alla kvantitativa import- och exportrestriktioner, som avser

- a) produkter upptagna i lista A¹ och lista A²,
- b) produkter upptagna i lista B, om en gemensam tulltaxa tillämpas på dem och de åtföljs av ett av kommissionen utfärdat intyg som utvisar att de är avsedda för nukleära ändamål.

Utomeuropeiska territorier under en medlemsstats jurisdiktion får dock fortsätta att ta ut import- och exporttullar eller avgifter med motsvarande verkan av uteslutande fiskal karaktär. Dessa tullars och avgifters storlek och utformning får inte leda till någon diskriminering mellan denna stat och de övriga medlemsstaterna.

Artiklarna 94 och 95

(upphävda)

Artikel 96

Medlemsstaterna ska upphäva alla på nationalitet grundade inskränkningar för tillträde till kvalificerade anställningar inom kärnenergiområdet såvitt gäller medborgare i medlemsstaterna, med förbehåll för de begränsningar som följer av grundläggande hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa.

Efter att ha hört Europaparlamentet får rådet genom beslut med kvalificerad majoritet efter förslag från kommissionen, som först ska begära in ett yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén, utfärda direktiv om den närmare tillämpningen av denna artikel.

Artikel 97

Ingen på nationalitet grundad inskränkning får göras gällande gentemot offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer eller fysiska personer som lyder under en medlemsstats jurisdiktion och som önskar delta i uppförandet av kärnenergianläggningar av vetenskaplig eller industriell karaktär inom gemenskapen.

Artikel 98

Medlemsstaterna ska vidta alla åtgärder som behövs för att underlätta ingåendet av försäkringsavtal som täcker risker med kärnenergi.

Rådet ska efter att ha hört Europaparlamentet och efter förslag från kommissionen, som dessförinnan ska begära in ett yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén, med kvalificerad majoritet utfärda direktiv om den närmare tillämpningen av denna artikel.

Artikel 99

Kommissionen får lämna rekommendationer för att underlätta kapitalrörelser som är avsedda att finansiera sådan produktion som anges i den lista som utgör bilaga II till detta fördrag.

Artikel 100

(upphävd)

KAPITEL 10

Yttre förbindelser*Artikel 101*

Gemenskapen kan inom ramen för sin kompetens åta sig förpliktelser genom att träffa avtal med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland.

Kommissionen ska förhandla om sådana avtal enligt rådets direktiv; avtalen ska ingås av kommissionen med rådets godkännande; rådet ska fatta beslut med kvalificerad majoritet.

Kommissionen ska dock ensam förhandla om och ingå sådana avtal som kan genomföras utan rådets medverkan och inom ramen för den aktuella budgeten; kommissionen ska hålla rådet underrättat.

Artikel 102

De avtal som har ingåtts med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland och i vilka utöver gemenskapen en eller flera medlemsstater deltar, ska inte träda i kraft förrän alla berörda medlemsstater har underrättat kommissionen om att avtalen kan tillämpas enligt bestämmelserna i deras nationella rättsordning.

Artikel 103

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sina förslag till avtal med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland, om avtalen berör tillämpningsområdet för detta fördrag.

Om ett förslag till avtal innehåller bestämmelser som utgör hinder för tillämpningen av detta fördrag, ska kommissionen lämna sina synpunkter till den berörda staten inom en månad efter det att kommissionen har underrättats om förslaget.

Den berörda staten får inte ingå det föreslagna avtalet, förrän den har tillgodosett kommissionens synpunkter eller har följt ett av Europeiska unionens domstol på ansökan av staten i skyndsam ordning meddelat avgörande om de föreslagna bestämmelsernas förenlighet med detta fördrag. En ansökan kan ges in till Europeiska unionens domstol när som helst efter det att staten har tagit emot kommissionens synpunkter.

Artikel 104

Ingen person eller företag, som efter den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, efter tidpunkten för dessas anslutning, ingår eller förnyar ett avtal med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland, får återropa avtalet för att undandra sig sina skyldigheter enligt detta fördrag.

Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som den anser nödvändiga för att på begäran av kommissionen kunna lämna denna all information om sådana avtal som, efter de tidpunkter som avses i föregående stycke och inom tillämpningsområdet för detta fördrag, har ingåtts av en person eller ett företag med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland. Kommissionen får begära sådan information endast för att kontrollera att avtalen inte innehåller några bestämmelser som hindrar tillämpningen av detta fördrag.

På ansökan av kommissionen ska Europeiska unionens domstol avgöra om avtalen är förenliga med bestämmelserna i detta fördrag.

Artikel 105

Bestämmelserna i detta fördrag ska inte hindra att avtal genomförs, som före den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, före tidpunkten för deras anslutning ingåtts av en medlemsstat, en person eller ett företag med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland, om kommissionen senast trettio dagar efter nämnda tidpunkter fick del av avtalen.

Sådana avtal som ingås under tiden mellan den 25 mars 1957 och den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, mellan undertecknandet av anslutningsakten och tidpunkten för deras anslutning av en person eller ett företag med tredjeland, internationella organisationer eller medborgare i tredjeland kan dock inte återopas gentemot detta fördrag, om Europeiska unionens domstol efter ansökan av kommissionen finner att avsikten att undandra sig bestämmelserna i fördraget var ett avgörande motiv för den ena eller andra parten när avtalet ingicks.

Artikel 106

De medlemsstater som före den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, före tidpunkten för deras anslutning har ingått avtal med tredjeland om samarbete på kärnenergiområdet, ska tillsammans med kommissionen ta upp de förhandlingar med det berörda tredjelandet som behövs för att säkerställa att gemenskapen i största möjliga utsträckning får överta de rättigheter och skyldigheter som följer av avtalen.

Varje nytt avtal som följer av sådana förhandlingar kräver samtycke av den eller de medlemsstater som har undertecknat de nämnda avtalen samt godkännande av rådet, vilket ska besluta med kvalificerad majoritet.

AVDELNING III

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER OCH FINANSIELLA BESTÄMMELSER

KAPITEL 1

Tillämpning av vissa bestämmelser i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt*Artikel 106a*

1. Artiklarna 7, 13–19, 48.2–48.5, 49 och 50 i fördraget om Europeiska unionen, artiklarna 15, 223–236, 237–244, 245, 246–270, 272, 273, 274, 277–281, 285–304, 310–320, 322–325, 336, 342 och 344 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, liksom protokollet om övergångsbestämmelser, ska tillämpas på det här fördraget.
2. Inom ramen för detta fördrag ska hänvisningarna till unionen, ”fördraget om Europeiska unionen”, ”fördraget om Europeiska unionens funktionssätt” eller ”fördragen” i de bestämmelser som avses i punkt 1 samt i bestämmelserna i de protokoll som är fogade till såväl de fördragen som det här fördraget, läsas som hänvisningar till Europeiska atomenergigemenskapen respektive det här fördraget.
3. Bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska inte påverka bestämmelserna i det här fördraget.

KAPITEL 2

Gemenskapens institutioner

Avsnitt 1

Europaparlamentet*Artiklarna 107-114**(upphävda)*

Avsnitt 2

Rådet*Artiklarna 115-123**(upphävda)*

Avsnitt 3

Kommissionen*Artiklarna 124-133**(upphävda)*

Artikel 134

1. En vetenskaplig och teknisk kommitté med rådgivande uppgifter ska inrättas hos kommissionen.

Kommittén ska höras i de fall som anges i detta fördrag. Den får höras i alla de fall då kommissionen finner det lämpligt.

2. Kommittén ska ha 42 ledamöter som rådet utser efter att ha hört kommissionen.

Kommitténs medlemmar ska ha personliga mandat och utses för fem år. De får återväljas. De får inte vara bundna av några tvingande instruktioner.

Vetenskapliga och tekniska kommittén ska varje år bland sina medlemmar välja ordförande och presidium.

Artikel 135

För att fullgöra sina uppgifter får kommissionen när det behövs samråda och tillsätta utredningskommittéer.

Avsnitt 4

Europeiska unionens domstol

Artiklarna 136-143

(upphävda)

Artikel 144

Europeiska unionens domstol ska ha full prövningsrätt i fråga om

- a) talan som väcks enligt artikel 12 för att få lämpliga villkor fastställda för licenser och underlicenser som kommissionen upplåter,
- b) talan som väcks av personer eller företag om sanktioner som kommissionen ålagt dem enligt artikel 83.

Artikel 145

Om kommissionen anser att en person eller ett företag har överträtt detta fördrag utan att artikel 83 är tillämplig, ska kommissionen anmoda den medlemsstat som personen eller företaget lyder under att se till att sanktioner vidtas på grund av överträdelsen enligt statens nationella lagstiftning.

Om den berörda staten inte följer en sådan begäran inom den frist som kommissionen har bestämt, får kommissionen föra ärendet till Europeiska unionens domstol för att få den överträdelse fastställd som personen eller företaget anklagas för.

Artiklarna 146-156

(upphävda)

Artikel 157

Utom i de fall då något annat föreskrivs i detta fördrag ska talan som förs vid Europeiska unionens domstol inte hindra verkställighet. Europeiska unionens domstol får dock, om den anser att omständigheterna så kräver, förordna om uppskov med verkställigheten av den påtalade rättsakten.

Artiklarna 158-160

(upphävda)

Avsnitt 5

Revisionsrätten

Artiklarna 160a-160c

(upphävda)

KAPITEL 3

Gemensamma bestämmelser för flera institutioner

Artiklarna 161-163

(upphävda)

Artikel 164

Verkställigheten ska följa de civilprocessrättsliga regler som gäller i den medlemsstat inom vars territorium den sker. Beslut om att verkställighet ska ske, ska bifogas avgörandet utan andra formaliteter än kontroll av avgörandets äkthet genom den nationella myndighet som varje medlemsstats regering ska utse för detta ändamål samt meddela kommissionen, Europeiska unionens domstol och den skiljedomskommitté som inrättats enligt artikel 18.

När dessa formaliteter uppfyllts på begäran av den berörda parten, får denna fullfölja verkställigheten enligt den nationella lagstiftningen genom att hänskjuta ärendet direkt till den behöriga myndigheten.

Verkställigheten får skjutas upp endast genom beslut av Europeiska unionens domstol. Domstolarna i de berörda staterna ska dock vara behöriga beträffande klagomål om att verkställigheten inte genomförs på regelrätt sätt.

KAPITEL 4

Ekonomiska och sociala kommittén*Artiklarna 165-170**(upphävda)*

AVDELNING IV

SÄRSKILDA FINANSIELLA BESTÄMMELSER*Artikel 171*

1. Gemenskapens samtliga inkomster och utgifter, med undantag av dem som hänför sig till byrån och till de gemensamma företagen, ska beräknas för varje budgetår och tas upp antingen i driftbudgeten eller i forsknings- och investeringsbudgeten.

Varje budgets inkomster och utgifter ska balansera varandra.

2. Inkomster och utgifter för byrån, som ska drivas enligt affärsmässiga principer, ska beräknas i en särskild finansieringsplan.

Villkoren för förslag till samt användning och kontroll av dessa inkomster och utgifter ska med beaktande av byråns stadga bestämmas i den budgetförordning som ska utfärdas enligt artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. Inkomst- och utgiftsförslag samt drifräkenskaper och balansräkningar för de gemensamma företagen ska för varje budgetår överlämnas till kommissionen, rådet och Europaparlamentet enligt stadgarna för dessa företag.

Artikel 172

1. *(upphävd)*

2. *(upphävd)*

3. *(upphävd)*

4. Lån för att finansiera forskning eller investeringar ska tas upp på de villkor som rådet fastställer enligt artikel 314 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Gemenskapen får låna på en medlemsstats kapitalmarknad, antingen enligt den lagstiftning som gäller för inrikes emissioner eller, i avsaknad av sådan lagstiftning, på grund av ett avtal mellan medlemsstaten och kommissionen.

Den berörda medlemsstatens behöriga myndigheter får vägra att ge sitt samtycke, endast om det finns anledning att befara allvarliga störningar på den statens kapitalmarknad.

Artiklarna 173 och 173a

(upphävda)

Artikel 174

1. De utgifter som tas upp i driftbudgeten ska särskilt avse
 - a) administrationsutgifter,
 - b) utgifter för säkerhetskontroll och hälsoskydd.
2. De utgifter som tas upp i forsknings- och investeringsbudgeten ska särskilt avse
 - a) utgifter för att genomföra gemenskapens forskningsprogram,
 - b) eventuella bidrag till byråns kapital och till dennas investeringsutgifter,
 - c) utgifter för utrustning av undervisningsanstalter,
 - d) eventuellt deltagande i de gemensamma företagen och i vissa gemensamma projekt.

Artikel 175

(upphävd)

Artikel 176

1. Med förbehåll för de begränsningar som följer av program eller utgiftsbeslut som enligt detta fördrag kräver enhälligt godkännande av rådet, ska anslagen till forsknings- och investeringsutgifter omfatta
 - a) bemyndiganden att ingå förpliktelser som täcker en serie poster vilka bildar en särskild enhet och ett sammanhängande helt,
 - b) betalningsbemyndiganden som utgör den övre gränsen för de utgifter som varje år får förekomma för att täcka de enligt a ingångna förpliktelserna.
2. En plan över förfallotider för förpliktelser och betalningar ska som bilaga fogas till det av kommissionen framlagda budgetförslaget.

3. Anslagen för forsknings- och investeringsutgifter ska delas in i avdelningar alltefter utgifternas art eller ändamål, och i mån av behov ytterligare delas in i överensstämmelse med den budgetförordning som utfärdats enligt artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
4. Outnyttjade betalningsbemyndiganden ska genom beslut av kommissionen föras över till närmast följande budgetår, om inte rådet beslutar något annat.

Artiklarna 177-181

(upphävda)

Artikel 182

1. Under förutsättning att kommissionen underrättar berörda medlemsstaters behöriga myndigheter får kommissionen överföra tillgångar som den innehar i en medlemsstats valuta till en annan medlemsstats valuta, i den mån det behövs för att dessa tillgångar ska kunna användas för ändamål som avses i detta fördrag. Kommissionen ska så långt som möjligt undvika att företa sådana överföringar, om den har kontanter eller likvida medel i de valutor som den behöver.

2. Kommissionen ska stå i förbindelse med varje medlemsstat genom den myndighet som medlemsstaten utser. Vid genomförandet av finansiella transaktioner ska kommissionen anlita den berörda medlemsstatens sedelutgivande bank eller något annat finansinstitut som godkänts av medlemsstaten.

3. Med hänsyn till gemenskapens utgifter i tredjelands valuta ska kommissionen, innan budgetarna slutgiltigt fastställs, förelägga rådet en plan som visar förutsedda inkomster och utgifter i olika valutor.

Denna plan ska godkännas av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet. Planen får ändras under budgetåret enligt samma förfarande.

4. Medlemsstaterna ska enligt fördelningstalen i artikel 172 till kommissionen överlåta sådana tredjelands valutor som behövs för de utgifter som anges i planen enligt punkt 3. Enligt samma fördelningstal ska tredjelands valutor som kommissionen har mottagit, överlåtas till medlemsstaterna.

5. Kommissionen får fritt förfoga över tredjelands valutor som kommer från lån som kommissionen har tagit upp i sådana länder.

6. På förslag från kommissionen får rådet enhälligt besluta att de i de föregående punkterna föreskrivna valutabestämmelserna helt eller delvis ska tillämpas på byrån och de gemensamma företagen samt att bestämmelserna i förekommande fall ska anpassas efter dessa organs behov.

*Artiklarna 183 och 183a**(upphävda)*

AVDELNING V

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 184*

Gemenskapen ska vara en juridisk person.

Artikel 185

Gemenskapen ska i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen; den ska särskilt kunna förvärva och avyttra fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter. Den ska i sådana fall företrädas av kommissionen.

*Artikel 186**(upphävd)**Artikel 187*

Kommissionen får inom de gränser och på de villkor som fastställts av rådet i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag inhämta den information och företa de kontroller som behövs för att fullgöra de uppgifter som anförtrotts kommissionen.

Artikel 188

Gemenskapens avtalsrättsliga ansvar ska regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga.

Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar ska gemenskapen ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.

De anställdas personliga ansvar gentemot gemenskapen ska regleras av bestämmelserna i de tjänsteföreskrifter eller de anställningsvillkor som gäller för dem.

Artikel 189

Säte för gemenskapens institutioner ska fastställas av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.

*Artikel 190**(upphävd)*

Artikel 191

Gemenskapen ska, på de villkor som anges i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att den ska kunna fullgöra sin uppgift.

Artikel 192

Medlemsstaterna ska vidta alla sådana allmänna eller särskilda åtgärder som är ägnade att säkerställa att de förpliktelser fullgörs, som följer av detta fördrag eller av rättsakter som gemenskapens institutioner har beslutat om. Medlemsstaterna ska underlätta för gemenskapen att fullgöra sina uppgifter.

De ska avstå från alla åtgärder som skulle kunna äventyra förverkligandet av målen för detta fördrag.

Artikel 193

Medlemsstaterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta fördrag på annat sätt än som bestämts genom fördraget.

Artikel 194

1. Ledamöterna och medlemmarna av gemenskapens institutioner, medlemmarna av kommittéerna, gemenskapens tjänstemän och övriga anställda samt alla andra personer, som antingen i tjänsten eller genom sina offentliga eller privata förbindelser med gemenskapens institutioner eller anläggningar eller med de gemensamma företagen skaffar sig eller får vetskap om sådana faktiska förhållanden, upplysningar, kunskaper, dokument eller föremål vilka är sekretessbelagda med stöd av bestämmelser som utfärdats av en medlemsstat eller någon av gemenskapens institutioner, är skyldiga att även efter det att deras tjänst eller förbindelser har upphört, bevara sekretessen gentemot alla obehöriga personer samt allmänheten.

Varje medlemsstat ska betrakta ett åsidosättande av denna skyldighet som ett brott mot statens sekretessregler; staten ska därvid både i sakligt hänseende och när det gäller behörigheten tillämpa sina rättsregler om brott mot statens säkerhet eller om brott mot tystnadsplikt. Staten ska på begäran av varje berörd medlemsstat eller kommissionen väcka talan mot var och en under dess jurisdiktion som begår ett sådant brott.

2. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen om alla bestämmelser som inom statens territorium reglerar klassificering och sekretess i fråga om sådana upplysningar, kunskaper, dokument och föremål som omfattas av detta fördrag.

Kommissionen ska se till att de övriga medlemsstaterna underrättas om dessa bestämmelser.

Varje medlemsstat ska vidta alla lämpliga åtgärder för att underlätta att det gradvis införs ett så enhetligt och omfattande sekretesskydd som möjligt. Efter att ha hört de berörda medlemsstaterna får kommissionen utfärda rekommendationer för detta ändamål.

3. Gemenskapens institutioner och deras anläggningar samt de gemensamma företagen ska tillämpa de bestämmelser om sekretesskydd som gäller inom det territorium där de är belägna.

4. Om ett bemyndigande att inhämta uppgifter om sådana faktiska förhållanden, upplysningar, dokument eller föremål som omfattas av detta fördrag och som är sekretessbelagda har lämnats av någon av gemenskapens institutioner eller av en medlemsstat till en person, som utövar sin verksamhet inom tillämpningsområdet för detta fördrag, ska bemyndigandet godtas av varje annan institution och varje annan medlemsstat.

5. Bestämmelserna i denna artikel ska inte hindra tillämpningen av sådana särskilda bestämmelser som följer av avtal mellan en medlemsstat och tredjeland eller internationella organisationer.

Artikel 195

Gemenskapens institutioner, byrån och de gemensamma företagen ska när de tillämpar detta fördrag respektera de villkor för tillgång till malmer, råmaterial och speciella klyvbara material som av hänsyn till allmän ordning eller hälsa har ställts upp i nationella föreskrifter.

Artikel 196

Om inte något annat föreskrivs i detta fördrag, avses vid tillämpningen av fördraget med

- a) *person*: varje fysisk person som inom medlemsstaternas territorier helt eller delvis utövar sin verksamhet på det ämnesområde som anges i ett motsvarande kapitel i fördraget,
- b) *företag*: varje företag eller institution – oavsett dess offentlighetsrättsliga eller privaträttsliga ställning – som inom medlemsstaternas territorier helt eller delvis utövar sin verksamhet på det ämnesområde som anges i ett motsvarande kapitel i fördraget.

Artikel 197

Vid tillämpningen av detta fördrag avses med

1. *speciella klyvbara material*: plutonium 239; uran 233; uran som anrikats med uran 235 eller 233; varje produkt som innehåller en eller flera av de nämnda isotoperna och sådana andra klyvbara material som rådet kan komma att fastställa genom beslut med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen; begreppet "speciella klyvbara material" ska dock inte innefatta råmaterial,
2. *uran som anrikats med uran 235 eller 233*: uran som innehåller antingen uran 235 eller 233 eller dessa båda isotoper i sådan mängd att förhållandet mellan summan av dessa båda isotoper och isotop 238 är större än förhållandet mellan isotop 235 och isotop 238 i naturligt uran,
3. *råmaterial*: uran som innehåller den isotopblandning som förekommer i naturen; uran vars halt av uran 235 är lägre än den normala; torium; samtliga ovannämnda material i form av metall, i legeringar, i kemiska föreningar eller i koncentrat; varje annat material som innehåller ett eller flera av ovannämnda material i sådana koncentrationer som rådet ska fastställa genom beslut med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen,
4. *malmer*: varje slag av malm som – i sådana genomsnittliga koncentrationer som rådet ska fastställa genom beslut med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen – innehåller ämnen, från vilka de ovan definierade råmaterialen kan utvinnas genom lämpliga kemiska och fysikaliska processer.

Artikel 198

Om inte något annat föreskrivs, ska detta fördrag tillämpas på medlemsstaternas europeiska territorier och på utomeuropeiska territorier under deras jurisdiktion.

Det ska även tillämpas på de europeiska territorier, vilkas utrikes angelägenheter omhänders av en medlemsstat.

Bestämmelserna i detta fördrag ska omfatta Åland i enlighet med bestämmelserna i protokoll nr 2 i akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning.

Utan hinder av föregående stycken ska följande gälla:

- a) Detta fördrag ska inte tillämpas beträffande Färöarna.

Detta fördrag ska inte tillämpas beträffande Grönland.

- b) Detta fördrag ska inte tillämpas beträffande Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands suveräna basområden på Cypern.
- c) Detta fördrag ska inte tillämpas på de utomeuropeiska länder och territorier som har särskilda förbindelser med Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland och som inte har tagits med i bilaga II till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- d) Detta fördrag ska tillämpas beträffande Kanalöarna och Isle of Man endast i den utsträckning det är nödvändigt för att säkerställa genomförandet av den ordning för dessa öar som anges i det fördrag om anslutning av nya medlemsstater till Europeiska ekonomiska gemenskapen och till Europeiska atomenergigemenskapen som undertecknats den 22 januari 1972.

(led e upphävt)

Artikel 199

Kommissionen ska säkerställa att ändamålsenliga förbindelser upprätthålls med Förenta nationernas organ, dess fackorgan samt Världshandelsorganisationens organ.

Den ska vidare säkerställa att lämpliga förbindelser upprätthålls med alla internationella organisationer.

Artikel 200

Gemenskapen ska upprätta samarbete i alla lämpliga former med Europarådet.

Artikel 201

Gemenskapen ska upprätta ett nära samarbete med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling; de närmare villkoren för detta ska fastställas i samförstånd.

Artikel 202

Bestämmelserna i detta fördrag ska inte hindra förekomsten och genomförandet av de regionala unionerna mellan Belgien och Luxemburg samt mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna, i den mån syftena med dessa regionala unioner inte uppnås genom tillämpning av detta fördrag.

Artikel 203

Om en åtgärd från gemenskapens sida skulle visa sig nödvändig för att förverkliga något av gemenskapens mål och om detta fördrag inte innehåller de nödvändiga befogenheterna, ska rådet genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs.

*Artiklarna 204 och 205**(upphävda)**Artikel 206*

Gemenskapen får med en eller flera stater eller internationella organisationer ingå avtal som upprättar en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt uppträdande och särskilda förfaranden.

Dessa avtal ska ingås av rådet som beslutar med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

När sådana avtal kräver ändringar i detta fördrag, ska ändringarna först antas i enlighet med förfarandet i artikel 48.2–48.5 i fördraget om Europeiska unionen.

Artikel 207

De protokoll som medlemsstaterna i samförstånd fogar till detta fördrag ska utgöra en integrerad del av fördraget.

Artikel 208

Detta fördrag har ingåtts för obegränsad tid.

AVDELNING VI

BESTÄMMELSER OM INLEDNINGSSKEDET*(upphävd)**Artiklarna 209-223**(upphävda)***SLUTBESTÄMMELSER***Artikel 224*

Detta fördrag ska ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten ska deponeras hos Italienska republikens regering.

Detta fördrag träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att det sista ratifikationsinstrumentet har deponerats. Om emellertid detta har deponerats mindre än femton dagar före följande månads början, träder fördraget inte i kraft förrän den första dagen i den andra månaden efter det att det har deponerats.

Artikel 225

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på franska, italienska, nederländska och tyska språken, vilka fyra texter är lika giltiga, ska deponeras i arkiven hos Italienska republikens regering, som ska överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

Till följd av anslutningsfördragen är även de bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, grekiska, iriska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska och ungerska texterna giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.

Som skedde i Rom den tjugofemte mars nittonhundrafemtiosju.

(förteckningen över befullmäktigade återges inte här)

BILAGOR

BILAGA I

OMRÅDEN FÖR KÄRNENERGIFORSKNING ENLIGT ARTIKEL 4 I DETTA FÖRDRAG

I. Primära material

1. Metoder för prospektering och gruvdrift som avser utvinning av grundmaterial (uran, torium och andra produkter av särskild betydelse för kärnenergin).
2. Metoder för koncentrerings av dessa material och omvandling av dessa till tekniskt rena föreningar.
3. Metoder för omvandling av dessa tekniskt rena föreningar till föreningar och metaller av kärnteknisk kvalitet.
4. Metoder för omvandling och bearbetning av dessa föreningar och metaller – även plutonium, uran 235 eller 233, antingen i rent tillstånd eller ingående i dessa föreningar eller legeringar av metaller – till bränsleelement i kemisk, keramisk eller metallurgisk industri.
5. Metoder för att skydda dessa bränsleelement från korrosion eller erosion genom yttre påverkan.
6. Metoder för framställning, raffinering, bearbetning och förvaring av andra särskilda material inom kärnenergin område, särskilt
 - a) moderatorer såsom tungt vatten, grafit, beryllium och berylliumoxid,
 - b) konstruktionsmaterial såsom zirkonium (fritt från hafnium), niob, lantan, titan, beryllium och deras oxider, karbider och andra föreningar som kan användas inom kärnenergin område,
 - c) kylmedia såsom helium, organiska kylmedia, natrium, legeringar av natrium och kalium, vismut, legeringar av bly och vismut.
7. Metoder för isotopseparation av
 - a) uran,
 - b) vägbara kvantiteter material som kan användas för utvinning av kärnenergi, såsom litium 6 och 7, kväve 15 samt bor 10,
 - c) isotoper som i små kvantiteter används för forskning.

II. Fysikaliska tillämpningar inom kärnenergin

1. Tillämpad teoretisk fysik:

- a) Kärnreaktioner vid låg energi, särskilt neutroninducerade reaktioner.
- b) Fission.
- c) Joniserande strålning och fotoners växelverkan med material.
- d) Det fasta tillståndets teori.
- e) Studiet av fusion främst beträffande en joniserad plasmas beteende under inverkan av elektromagnetiska krafter som termodynamik vid extremt höga temperaturer.

2. Tillämpad experimentell fysik:

- a) Samma ämnesområden som under 1.
- b) Studiet av de egenskaper hos transuranelementen som är av betydelse för kärnenergin.

3. Reaktorberäkningar:

- a) Makroskopisk neutronteori.
- b) Experimentella neutronmätningar: exponentiella och kritiska experiment.
- c) Termodynamiska beräkningar och beräkningar av motstånd hos olika material.
- d) Motsvarande experimentella bestämningar.
- e) Reaktorkinetik, problem rörande reaktorstyrning och motsvarande experiment.
- f) Beräkningar rörande skydd mot strålning och motsvarande experiment.

III. Fysikalisk reaktorkemi

1. Studiet av förändringar i den fysikaliska och kemiska strukturen och förändringar av tekniska egenskaper hos olika material i reaktorer som en följd av

- a) värme,
- b) den omgivande miljön,
- c) mekanisk påverkan.

2. Studiet av degradering och andra materialförändringar orsakade av strålning i
 - a) bränsleelement,
 - b) komponenter och kylmedia,
 - c) moderatorer.
3. Analytisk kemi och analytisk fysikalisk kemi tillämpade på reaktormaterial.
4. Fysikalisk kemi rörande homogena reaktorer: radiokemi, korrosion.

IV. Upparbetning av radioaktiva material

1. Metoder för extraktion av plutonium och uran 233 ur bestrålat bränsle, eventuell återutvinning av uran eller torium.
2. Plutoniets kemi och metallurgi.
3. Metoder för extraktion och kemi rörande andra transuraner.
4. Metoder för extraktion och kemi rörande användbara radioisotoper:
 - a) Fissionsprodukter.
 - b) Radioisotoper: utvunna genom bestrålning.
5. Koncentrering och förvaring av oanvändbart radioaktivt avfall.

V. Användning av radioelement

Användning av radioelement som aktiva element eller spårämnen inom

- a) industri och vetenskap,
- b) terapi och biologi,
- c) jordbruk.

VI. Studiet av strålningens skadliga verkningar på levande varelser

1. Studiet av indikering och mätning av skadlig strålning.
2. Studiet av åtgärder som behövs för att förebygga och skydda samt av motsvarande säkerhetsnormer.
3. Studiet av terapi mot strålverkningar.

VII. Utrustning

Studier som avser utförande och vidareutveckling av sådan utrustning som är särskilt avsedd, inte endast för reaktorer utan även för de hjälpmedel av alla slag inom forskning och tillämpad teknik som behövs för de ovannämnda forskningsområdena. Som exempel kan nämnas:

1. Följande mekaniska utrustning:

- a) Pumpar för speciella media.
- b) Värmeväxlare.
- c) Apparater för kärnfysikalisk forskning (t.ex. selektorer för neutronhastighet).
- d) Utrustning för avståndshantering.

2. Följande elektriska utrustning:

- a) Apparater för indikering och mätning av strålning för användning speciellt i samband med
 - prospektering,
 - vetenskaplig och teknisk forskning,
 - reaktorkontroll,
 - hälsoskydd.
- b) Utrustning för reaktorstyrning.
- c) Artikelacceleratorer inom lågenergiområdet upp till 10 MeV.

VIII. Ekonomiska aspekter på kraftproduktion

1. Teoretiska och experimentella jämförande studier av olika reaktortyper.
 2. Teknisk-ekonomiska studier av bränslecykler.
-

*BILAGA II***INDUSTRIGRENAR SOM AVSES I ARTIKEL 41 I DETTA FÖRDRAG**

1. Brytning av uran- och toriummalm.
 2. Koncentrering av dessa malmer.
 3. Kemisk behandling och raffinering av uran- och toriumkoncentrat.
 4. Framställning av kärnbränslen i alla former.
 5. Tillverkning av kärnbränsleelement.
 6. Framställning av uranhexafluorid.
 7. Produktion av anrikat uran.
 8. Behandling av bestrålat bränsle i syfte att helt eller delvis uppjobbeta element som ingår i detta.
 9. Framställning av reaktormoderatorer.
 10. Produktion av hafniumfritt zirkonium eller föreningar av detta.
 11. Kärnreaktorer av alla typer och för alla ändamål.
 12. Anläggningar för industriell behandling av radioaktivt avfall, upprättade i anslutning till en eller flera av de anläggningar som anges i denna förteckning.
 13. Anläggningar i halvindustriell skala, avsedda som förberedelse för att uppföra anläggningar som kan hänföras till industrigrenarna 3–10 ovan.
-

BILAGA III

FÖRMÅNER SOM KAN BEVILJAS GEMENSAMMA FÖRETAG ENLIGT ARTIKEL 48 I DETTA FÖRDRAG

1. a) Erkännande av att förvärv av sådana fastigheter som behövs för etableringen av gemensamma företag är i det allmännas intresse enligt nationell lagstiftning.
b) Tillämpning av nationell lagstiftning om expropriation på grund av det allmännas intresse, så att förvärv kan ske om en uppgörelse i godo inte kommer till stånd.
 2. Upplåtelse av licenser genom skiljedomsförfarande eller tvingande beslut enligt artiklarna 17-23.
 3. Befrielse från alla skatter och avgifter då de gemensamma företagen etableras eller då tillgångar skjuts till.
 4. Befrielse från alla skatter och avgifter vid förvärv, inskrivning och registrering av fastigheter.
 5. Befrielse från all direkt beskattning som de gemensamma företagen, deras egendom, tillgodohavanden eller inkomster i annat fall skulle vara underkastade.
 6. Befrielse från alla tullar och avgifter med motsvarande verkan och från alla förbud och restriktioner av ekonomisk eller fiskal karaktär i fråga om import och export, såvitt gäller
 - a) vetenskapligt och tekniskt material med undantag av byggnadsmaterial och av kontorsutrustning,
 - b) ämnen som ska behandlas eller har behandlats inom det gemensamma företaget.
 7. Valutalättnader som avses i artikel 182.6.
 8. Befrielse från inrese- och uppehållsrestriktioner för medborgare i medlemsstaterna som är anställda i de gemensamma företagen, för deras äkta makar och för familjemedlemmar som de är försörjningspliktiga mot.
-

BILAGA IV

LISTOR ÖVER VAROR OCH PRODUKTER SOM OMFATTAS AV BESTÄMMELSERNA I KAPITEL 9 OM DEN GEMENSAMMA MARKNADEN PÅ KÄRNENERGIOMRÅDET**Lista A¹**

Uranmalm som innehåller mer än 5 viktprocent naturligt uran.

Pechblände som innehåller mer än 5 viktprocent naturligt uran.

Uranoxid.

Oorganiska föreningar av naturligt uran, andra än uranoxid och uranhexafluorid.

Organiska föreningar av naturligt uran.

Naturligt uran, obearbetat eller bearbetat.

Legeringar som innehåller plutonium.

Organiska eller oorganiska föreningar av uran, anrikade med organiska eller oorganiska föreningar av uran 235.

Organiska eller oorganiska föreningar av uran 233.

Torium, anrikat med uran 233.

Organiska eller oorganiska plutoniumföreningar.

Uran, anrikat med plutonium.

Uran, anrikat med uran 235.

Legeringar som innehåller uran anrikat med uran 235 eller som innehåller uran 233.

Plutonium.

Uran 233.

Uranhexafluorid.

Monazit.

Toriummalm som innehåller mer än 20 viktprocent torium.

Uran-torianit som innehåller mer än 20 % torium.

Torium, obearbetat eller bearbetat.

Toriumoxid.

Organiska toriumföreningar, andra än toriumoxid.

Organiska toriumföreningar.

Lista A²

Deuterium och dess föreningar (inkl. tungt vatten) i vilka förhållandet mellan antalet deuteriumatomer och antalet väteatomer är större än 1:5 000.

Tungt paraffin i vilket förhållandet mellan antalet deuteriumatomer och antalet väteatomer är större än 1:5 000.

Blandningar och lösningar i vilka förhållandet mellan antalet deuteriumatomer och antalet väteatomer är större än 1:5 000.

Kärnreaktorer.

Anordningar för separation av uranisotoper genom gasdiffusion eller annan teknik.

Anordningar för framställning av deuterium, dess föreningar (inkl. tungt vatten), derivat, blandningar eller lösningar som innehåller deuterium, i vilka förhållandet mellan antalet deuteriumatomer och antalet väteatomer är större än 1:5 000:

- Anordningar vilkas arbetssätt grundar sig på elektrolys av vatten.
- Anordningar vilkas arbetssätt grundar sig på destillation av vatten, flytande väte etc.
- Anordningar vilkas arbetssätt grundar sig på isotoputbyte mellan svavelväte och vatten i samband med temperaturväxling.
- Anordningar vilkas arbetssätt grundar sig på annan teknik.

Anordningar speciellt utformade för kemisk behandling av radioaktiva material:

- Anordningar för upparbetning av bestrålat bränsle
 - på kemisk väg (genom lösningsmedel, genom fällning, genom jonbyte etc.),
 - på fysikalisk väg (genom fraktionerad destillation etc.).
- Anordningar för behandling av avfall.
- Anordningar för bränsleåtervinning.

Fordon, speciellt utformade för transport av starkt radioaktiva produkter:

- Godsvagnar och tippvagnar för järnvägar av alla förekommande spårvidder.
- Lastbilar.
- Motordrivna truckar.
- Släpfordon, påhängsvagnar och andra fordon utan egen framdrivningsanordning.

Behållare med strålavskärmning av bly för transport eller lagring av radioaktiva material.

Konstgjorda radioaktiva isotoper samt deras oorganiska eller organiska föreningar.

Avståndsmanövrerade mekaniska manipulatorer, speciellt avsedda för hantering av starkt radioaktiva ämnen:

- Mekaniska manipulatoranordningar som är fasta eller rörliga men som inte kan hanteras manuellt.

Lista B

(positionen utgått)

Litiummalm och litiumkoncentrat.

Metaller av kärnteknisk kvalitet:

- Beryllium (glucinium), obearbetat.
- Vismut, obearbetat.
- Niob (columbium), obearbetat.
- Zirkonium obearbetat (fritt från hafnium).
- Litium, obearbetat.
- Aluminium, obearbetat.
- Kalcium, obearbetat.
- Magnesium, obearbetat.

Bortrifluorid.

Fluorväte, vattenfritt.

Klortrifluorid.

Bromtrifluorid.

Litiumhydroxid.

Litiumfluorid.

Litiumklorid.

Litiumhydrid.

Litiumkarbonat.

Berylliumoxid av kärnteknisk kvalitet.

Eldfasta plattor av berylliumoxid av kärnteknisk kvalitet.

Andra eldfasta produkter av berylliumoxid av kärnteknisk kvalitet.

Konstgjord grafit i form av block eller stavar som innehåller högst en milliondel bor och i vilken det totala mikroskopiska tvärsnittet för absorption av termiska neutroner uppgår till högst 5 millibar.

Stabila isotoper, artificiellt separerade.

Elektromagnetiska jonseparatorer, inklusive masspektrografer och masspektrometrar.

Reaktorsimulatorer (analogmaskiner av speciell typ).

Mekaniska manipulatorer för avståndshantering

— som kan hanteras för hand (dvs. manuellt som ett verktyg).

Pumpar för metaller i flytande tillstånd.

Högvakuumpumpar.

Värmeväxlare, speciellt konstruerade för kärnkraftstationer.

Instrument för strålningsindikering (och tillhörande reservdelar) av någon av följande typer, vilka är särskilt konstruerade för eller kan anpassas för indikering eller mätning av kärnstrålning såsom alfa- och betapartiklar, gammastrålning, neutroner och protoner:

— GM-räknerör och proportionalräknerör.

— Indikerings- eller mätinstrument som innehåller GM-räknerör eller proportionalräknerör.

— Jonkammare.

- Instrument som innehåller jonkammare.
- Instrument för strålningsindikering eller strålningsmätning, avsedda för mineralprospektering, reaktorkontroll eller monitorering av luft, vatten och jord.
- Neutrondetektorer vilkas arbetssätt grundar sig på bor, bortrifluorid, väte eller klyvbara material.
- Indikerings- eller mätinstrument som innehåller neutrondetektorer vilkas arbetssätt grundar sig på bor, bortrifluorid, väte eller klyvbara material.
- Scintillationskristaller, monterade eller metallinkapslade (fasta scintillatorer).
- Indikerings- eller mätinstrument som innehåller flytande, fasta eller gasformade scintillatorer.
- Förstärkare, speciellt utformade för användning vid nukleära mätningar och inklusive linjärförstärkare, förförstärkare, förstärkare med fördelade kretsar och pulshöjdsanalysatorer.
- Koincidensenheter för användning i anslutning till strålningsdetektorer.
- Elektroskop och elektrometrar, inklusive dosmätare (men med undantag av apparater avsedda för undervisning, enkla metallbladselektroskop, dosmätare speciellt utformade att användas tillsammans med medicinsk röntgenutrustning samt elektrostatiska mätinstrument).
- Apparater som gör det möjligt att mäta lägre strömstyrkor än en mikromikroampere.
- Fotomultiplikatorrör med en fotokatodkänslighet av minst 10 mikroampere per lumen och en genomsnittlig förstärkarfaktor som uppgår till mer än 10^5 samt alla andra slags elektriska multiplikatorsystem som aktiveras av positiva joner.
- Räkneverksenheter och elektroniska pulsfrekvensmätare för strålningsdetektorer.

Cyklotroner, elektrostatiska generatorer av van de Graaf- eller Cockroft & Wallton-typ, linjära acceleratorer och andra elektrostatiska maskiner som kan ge kärnpartiklar energier vilka överstiger 1 miljon elektronvolt.

Magneter, speciellt konstruerade för ovannämnda maskiner och apparater (cyklotroner etc.).

Accelerationsrör och fokuseringsrör av sådana typer som används i masspektrometrar och masspektrografer.

Intensiva elektroniska källor för positiva joner, avsedda att användas i partikelacceleratorer, masspektrometrar och likartade apparater.

Strålskärmglas:

- Gjutet eller valsat planglas (även armerat eller överdraget i samband med tillverkningen), endast slipat eller polerat på en eller två sidor, i form av kvadratiska eller rektangulära plattor eller folier.
- Gjutet eller valsat glas (även slipat eller polerat), nedskuret till annan än kvadratisk eller rektangulär form, eller böjt eller på annat sätt bearbetat (avfasat, graverat etc.).
- Säkerhetsglas, även bearbetat, som består av härdat glas eller av två eller flera hoplimmade glasskikt.

Dräkter för skydd mot strålning eller radioaktiv kontamination

- av plast,
- av gummi,
- av vävnad med överdrag
 - för män,
 - för kvinnor.

Difenyl (den aromatiska kolväteföreningen $C_6H_5C_6H_5$).

Trifenyl.

*BILAGA V***INLEDANDE FORSKNINGS- OCH UTBILDNINGSPROGRAM SOM AVSES I ARTIKEL 215 I DETTA FÖRDRAG***(upphävd)*

PROTOKOLL

PROTOKOLL OM DE NATIONELLA PARLAMENTENS ROLL I EUROPEISKA UNIONEN

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ERINRAR OM att det sätt på vilket de nationella parlamenten granskar sin regering i fråga om unionens verksamhet är en angelägenhet för varje medlemsstats särskilda konstitutionella organisation och praxis,

SOM ÖNSKAR uppmuntra till en större delaktighet från de nationella parlamentens sida i Europeiska unionens verksamhet och öka deras möjligheter att uttrycka sin uppfattning om utkast till unionens lagstiftningsakter och andra frågor som kan vara av särskilt intresse för dem,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

AVDELNING I

INFORMATION TILL DE NATIONELLA PARLAMENTEN

Artikel 1

Kommissionen ska översända sina samrådsdokument (grönböcker, vitböcker och meddelanden) direkt till de nationella parlamenten vid offentliggörandet. Kommissionen ska också översända det årliga lagstiftningsprogrammet samt alla andra instrument för lagstiftningsprogram eller politisk strategi till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 2

Utkast till lagstiftningsakter som lämnas till Europaparlamentet och rådet ska översändas till de nationella parlamenten.

I detta protokoll avses med *utkast till lagstiftningsakt* sådana förslag från kommissionen, initiativ från en grupp medlemsstater, initiativ från Europaparlamentet, framställningar från domstolen, rekommendationer från Europeiska centralbanken och framställningar från Europeiska investeringsbanken som syftar till antagande av en lagstiftningsakt.

Kommissionen ska översända sina utkast till lagstiftningsakter direkt till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till Europaparlamentet och rådet.

Europaparlamentet ska översända sina utkast till lagstiftningsakter direkt till de nationella parlamenten.

Rådet ska till de nationella parlamenten översända de utkast till lagstiftningsakter som kommer från en grupp medlemsstater, domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken.

Artikel 3

De nationella parlamenten kan, i enlighet med förfarandet i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande lämna ett motiverat yttrande om huruvida ett utkast till lagstiftningsakt är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Om utkastet till lagstiftningsakt kommer från en grupp medlemsstater, ska rådets ordförande översända det eller de motiverade yttrandena till dessa medlemsstaters regeringar.

Om utkastet till lagstiftningsakt kommer från domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken, ska rådets ordförande översända det eller de motiverade yttrandena till institutionen eller organet i fråga.

Artikel 4

En tidsfrist på åtta veckor ska iakttas mellan den dag då ett utkast till lagstiftningsakt görs tillgängligt för de nationella parlamenten på unionens officiella språk och den dag då utkastet förs upp på rådets preliminära dagordning för antagande av detta eller för antagande av en ståndpunkt inom ramen för ett lagstiftningsförfarande. I brådskande fall kan dock undantag göras, varvid skälen ska anges i rådets akt eller ståndpunkt. Utom i vederbörligen motiverade, brådskande fall får inga överenskommelser komma till stånd om ett utkast till lagstiftningsakt under dessa åtta veckor. Utom i vederbörligen motiverade, brådskande fall ska en tidsfrist på tio dagar iakttas mellan den dag då ett utkast till lagstiftningsakt förs upp på rådets preliminära dagordning och antagandet av en ståndpunkt.

Artikel 5

Dagordningarna för och resultaten av rådets möten, inklusive protokollen från de möten då rådet diskuterar utkast till lagstiftningsakter, ska översändas direkt till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till medlemsstaternas regeringar.

Artikel 6

När Europeiska rådet avser att tillämpa artikel 48.7 första eller andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, ska de nationella parlamenten underrättas om Europeiska rådets initiativ minst sex månader innan ett beslut antas.

Artikel 7

Revisionsrätten ska för kännedom översända sin årsrapport till de nationella parlamenten samtidigt som den översänds till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 8

Om det nationella parlamentariska systemet inte är ett enkammarssystem, ska artiklarna 1–7 gälla systemets samtliga kammare.

AVDELNING II

INTERPARLAMENTARISKT SAMARBETE*Artikel 9*

Europaparlamentet och de nationella parlamenten ska tillsammans bestämma hur ett effektivt och regelbundet interparlamentariskt samarbete ska organiseras och främjas inom unionen.

Artikel 10

En konferens mellan parlamentariska organ för EU-frågor får till Europaparlamentet, rådet och kommissionen överlämna alla bidrag som den finner lämpliga. Konferensen ska dessutom främja utbyte av information och bästa praxis mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet, och även mellan deras fackutskott. Den kan också anordna interparlamentariska konferenser om särskilda teman, särskilt för att diskutera frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Konferensens bidrag ska inte vara bindande för de nationella parlamenten eller föregripa deras ståndpunkter.

OM STADGAN FÖR EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ÖNSKAR fastställa den stadga för Europeiska unionens domstol som avses i artikel 281 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 1

Europeiska unionens domstol ska bildas och fullgöra sina uppgifter i enlighet med bestämmelserna i fördragen, fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget) och denna stadga.

AVDELNING I

DOMARE OCH GENERALADVOKATER

Artikel 2

Varje domare ska, innan han tillträder sitt ämbete, inför domstolen vid offentligt sammanträde avlägga ed att opartiskt och samvetsgrant utöva sitt ämbete och att inte yppa vad som förekommit vid domstolens överläggningar.

Artikel 3

Domarna ska åtnjuta immunitet mot rättsliga förfaranden. De ska åtnjuta immunitet vad avser åtgärder, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden, som de vidtagit i sin tjänsteutövning, även sedan deras uppdrag har upphört.

Domstolen får, efter beslut i plenum, häva immuniteten. Om beslutet gäller en ledamot av tribunalen eller en specialdomstol, ska domstolen fatta beslut efter att ha hört den berörda domstolen.

När immuniteten har hävts och straffrättsliga förfaranden vidtas mot en domare, ska denne ställas inför rätta i någon av medlemsstaterna endast vid den domstol som är behörig att döma ledamöterna av de högsta nationella domstolarna.

Artiklarna 11-14 och artikel 17 i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier ska vara tillämpliga på Europeiska unionens domstols domare, generaladvokater, justitiesekreterare och biträdande referenter, utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser om immunitet mot rättsliga förfaranden för domare som framgår av föregående stycken.

Artikel 4

Domarna får inte inneha något politiskt eller administrativt ämbete.

De får inte utöva någon avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet om inte rådet med enkel majoritet undantagsvis medger avvikelser härifrån.

De ska vid sitt tillträde avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbetsperiod respektera de förpliktelser som följer av ämbetet, särskilt skyldigheten att iaktta redlighet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbetsperioden.

I tveksamma fall ska domstolen fatta beslut. Om beslutet gäller en ledamot av tribunalen eller en specialdomstol, ska domstolen fatta beslut efter att ha hört den berörda domstolen.

Artikel 5

En domares ämbete ska, frånsett vid normala ny tillsättningar och vid dödsfall, upphöra genom att domaren avgår.

När en domare avgår, ska hans avgångsskrivelse ställas till domstolens ordförande för vidare befordran till rådets ordförande. När så skett, blir platsen vakant.

Utom i de fall som avses i artikel 6 ska domaren kvarstå i ämbetet till dess hans efterträdare har tillträtt.

Artikel 6

En domare får endast skiljas från sitt ämbete eller berövas rätten till pension eller andra förmåner, om han enligt domarnas och generaladvokaternas enhälliga bedömning inte längre uppfyller de förutsättningar som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av ämbetet. Den berörda domaren får inte delta i överläggningen. Om den berörda domaren är ledamot av tribunalen eller en specialdomstol, ska domstolen fatta beslut efter att ha hört den berörda domstolen.

Domstolens justitiesekreterare ska underrätta Europaparlamentets och kommissionens ordförande om domstolens beslut samt anmäla detta för rådets ordförande.

Om beslutet innebär att en domare skiljs från sitt ämbete, ska sistnämnda anmälan medföra att platsen blir vakant.

Artikel 7

En domare som ska ersätta en ledamot av domstolen vars ämbets tid inte har gått ut, ska utses för återstoden av företrädarens mandattid.

Artikel 8

Bestämmelserna i artiklarna 2–7 ska tillämpas på generaladvokaterna.

AVDELNING II

DOMSTOLENS ORGANISATION

Artikel 9

Den nytillsättning av en del av domartjänsterna som ska äga rum vart tredje år ska avse hälften av antalet domare. Om antalet domare är ett ojämnt antal ska det antal domartjänster som ska nytillsättas vara omväxlande det antal som är närmast över hälften av antalet domare och det antal som är närmast under hälften.

Första stycket ska även gälla vid den nytillsättning av en del av tjänsterna som generaladvokat som ska äga rum vart tredje år.

Artikel 9a

Domarna ska bland sig välja domstolens ordförande och vice ordförande för en tid av tre år. Ordföranden och vice ordföranden kan återväljas.

Vice ordföranden ska biträda domstolens ordförande i enlighet med rättegångsreglerna. Vice ordföranden ska tjänstgöra i ordförandens ställe om ordföranden är förhindrad att tjänstgöra eller om uppdraget som ordförande är vakant.

Artikel 10

Justitiesekreteraren ska inför domstolen avlägga ed att opartiskt och samvetsgrant utöva sitt ämbete och att inte yppa vad som förekommit vid domstolens överläggningar.

Artikel 11

Domstolen ska utse en ersättare för justitiesekreteraren i händelse av förhinder för denne.

Artikel 12

Till domstolen ska knytas tjänstemän och andra anställda så att den kan fungera. De ska ansvara inför justitiesekreteraren under ordförandens överinseende.

Artikel 13

Europaparlamentet och rådet får på begäran av domstolen och i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta att biträdande referenter ska utses samt fastställa instruktioner för dem. De biträdande referenterna får inkallas i enlighet med rättegångsreglernas bestämmelser för att delta i den förberedande handläggningen av ärenden som anhängiggjorts vid domstolen samt för att samarbeta med den domare som är referent.

Biträdande referenter ska utses bland personer vilkas oavhängighet inte kan ifrågasättas och som har de juridiska kvalifikationer som behövs; de ska utses av rådet med enkel majoritet. De ska inför domstolen avlägga ed att opartiskt och samvetsgrant utöva sitt ämbete och att inte yppa vad som förekommit vid domstolens överläggningar.

Artikel 14

Domarna, generaladvokaterna och justitiesekreteraren är skyldiga att vara bosatta där domstolen har sitt säte.

Artikel 15

Domstolen ska tjänstgöra permanent. Den ska fastställa semesterperioder med vederbörlig hänsyn till verksamhetens krav.

Artikel 16

Domstolen ska inom sig upprätta avdelningar med tre och fem domare. Domarna ska bland sig välja avdelningarnas ordförande. Ordförandena på avdelningar med fem domare ska väljas för en tid av tre år. De kan återväljas en gång.

Stora avdelningen ska ha femton domare. Ordförandeskapet för avdelningen ska innehas av domstolens ordförande. Domstolens vice ordförande och, i enlighet med rättegångsreglerna, tre av ordförandena på avdelningar med fem domare samt andra domare ska också ingå i stora avdelningen.

Domstolen ska sammanträda i stor avdelning när en medlemsstat eller en unionsinstitution som är part i ärendet begär det.

Domstolen ska sammanträda i plenum när ett ärende överlämnas för prövning i enlighet med artikel 228.2, 245.2, 247 eller 286.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

Domstolen kan dessutom, efter att ha hört generaladvokaten, besluta att hänskjuta ett ärende till sammanträde i plenum när den bedömer att ett ärende har särskilt stor betydelse.

Artikel 17

Domstolens beslut ska vara giltiga endast om ett ojämnt antal domare är närvarande.

Om en avdelning består av tre eller fem domare, är avdelningens beslut giltiga endast om tre domare är närvarande.

Stora avdelningens beslut är giltiga endast om elva domare är närvarande.

Vid sammanträde i plenum är domstolens beslut giltiga endast om 17 domare är närvarande.

Vid förhinder för en domare på en avdelning får en domare på en annan avdelning tillkallas i enlighet med rättegångsreglerna.

Artikel 18

En domare eller en generaladvokat får inte delta i behandlingen av ett ärende i vilket han tidigare uppträtt som parts ombud, rådgivare eller advokat eller i vilket han som medlem av en domstol, en undersökningskommission eller i annan egenskap haft i uppgift att uttala sig.

Om en domare eller en generaladvokat av särskilda skäl inte anser att han bör delta i avgörandet eller handläggningen av ett visst ärende, ska han underrätta ordföranden om detta. Om ordföranden anser att en domare eller en generaladvokat av särskilda skäl inte bör delta eller framlägga förslag i ett visst ärende, ska han underrätta vederbörande om detta.

Vid svårighet att tillämpa denna artikel ska domstolen besluta i saken.

En part får inte åberopa en domares nationalitet eller att en domare av hans egen nationalitet inte tillhör domstolen eller en av dess avdelningar som skäl för att begära ändring i domstolens eller avdelningens sammansättning.

AVDELNING III

FÖRFARANDE VID DOMSTOLEN

Artikel 19

Medlemsstaterna och unionens institutioner ska vid domstolen företräddas av ett ombud som utses för varje ärende; ombudet får biträddas av en rådgivare eller av en advokat.

De andra stater än medlemsstaterna som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt Eftas övervakningsmyndighet enligt det avtalet ska företräddas på samma sätt.

Övriga parter ska företräddas av en advokat.

Endast en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i någon av medlemsstaterna eller i en annan stat som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får företräda eller biträda en part vid domstolen.

Ombud, rådgivare och advokater som uppträder inför domstolen ska på de villkor som ska anges i rättegångsreglerna ha de rättigheter och den immunitet som behövs för att de oavhängigt ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Domstolen ska i enlighet med rättegångsreglerna gentemot de rådgivare och advokater som uppträder inför domstolen ha de befogenheter som domstolar normalt har.

Universitetslärare som är medborgare i medlemsstater vilkas lagstiftning ger dem rätt att företräda part inför domstol ska vid domstolen ha samma rättigheter som enligt denna artikel tillkommer advokater.

Artikel 20

Förfarandet vid domstolen ska bestå av en skriftlig och en muntlig del.

Det skriftliga förfarandet ska innebära att parterna och de unionsinstitutioner vilkas beslut är föremål för tvist delges ansökningar, inlagor, svaromål samt förklaringar och eventuella bemötanden samt alla handlingar och dokument som åberopas eller bestyrkta kopior av dessa.

Delgivningen ska ombesörjas av justitiesekreteraren i den ordning och inom de tidsfrister som föreskrivs i rättegångsreglerna.

Det muntliga förfarandet ska bestå i hörande av ombud, rådgivare och advokater samt generaladvokatens förslag till avgörande och i förekommande fall förhör med vittnen och sakkunniga.

Om domstolen anser att ärendet inte omfattar någon ny rättsfråga kan den, efter att ha hört generaladvokaten, besluta att ärendet ska avgöras utan yttrande från generaladvokaten.

Artikel 21

Talan ska väckas vid domstolen genom en skriftlig ansökan som är ställd till justitiesekreteraren. Ansökan ska innehålla uppgifter om sökandens namn och hemvist samt den undertecknandes ställning, motpartens eller motparternas namn, tvisteföremålet, yrkanden samt en kort framställning av grunderna för talan.

Ansökan ska i förekommande fall åtföljas av den rättsakt som begärs ogiltigförklarad eller, i fall enligt artikel 265 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, av skriftligt bevis om dagen för den anmodan som avses i nämnda artiklar. Om ansökan inte åtföljs av dessa handlingar, ska justitiesekreteraren anmoda vederbörande att inom skälig tid inge dem; dock får talan inte avvisas på den grund att dessa handlingar inkommit först efter det att tiden för att väcka talan har gått ut.

Artikel 22

I fall som avses i artikel 18 i Euratomfördraget ska talan väckas vid domstolen genom en ansökan som är ställd till justitiesekreteraren. Ansökan ska innehålla uppgifter om sökandens namn och hemvist samt den undertecknandes ställning, en hänvisning till det beslut som överklagas, motparternas namn, tvisteföremålet, yrkandena och en kort framställning av grunderna för talan.

Ansökan ska åtföljas av en bestyrkt kopia av det beslut av skiljedomskommittén som överklagas.

Om domstolen avvisar talan, blir skiljedomskommitténs beslut slutgiltigt.

Om domstolen upphäver skiljedomskommitténs beslut, får saken i förekommande fall på begäran av någon av parterna tas upp på nytt inför skiljedomskommittén. Denna är bunden av domstolens rättsliga bedömning.

Artikel 23

I fall som avses i artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska beslut av en nationell domstol att uppskjuta handläggningen av ett ärende och hänskjuta det till domstolen anmälas till denna av den nationella domstolen. Om detta beslut ska därefter justitiesekreteraren underrätta parterna, medlemsstaterna och kommissionen, liksom den unionsinstitution, det unionsorgan eller den unionsbyrå som har antagit den akt vars giltighet eller tolkning är omvistad.

Inom två månader efter underrättelsen har parterna, medlemsstaterna, kommissionen och i förekommande fall den unionsinstitution, det unionsorgan eller den unionsbyrå som har antagit den akt vars giltighet eller tolkning är omvistad rätt att till domstolen inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter.

I fall som avses i artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska domstolens justitiesekreterare dessutom underrätta de andra stater än medlemsstaterna som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt Eftas övervakningsmyndighet enligt det avtalet, om den nationella domstolens beslut, och dessa har rätt att inom två månader efter underrättelsen inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter till domstolen, om något av avtalets tillämpningsområden berörs.

När det i ett avtal, som avser ett bestämt område och som har ingåtts av rådet och en eller flera tredjestater, föreskrivs att de senare ska ha rätt att inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter när en domstol i en medlemsstat har hänskjutit en fråga rörande avtalets tillämpningsområde till domstolen för förhandsavgörande, ska även de berörda tredjestaterna underrättas om den nationella domstolens beslut som innehåller en sådan fråga, och de ska inom två månader efter underrättelsen ha rätt att till domstolen inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter.

Artikel 23a (*)

I rättegångsreglerna får föreskrivas ett förfarande för skyndsamt handläggning och, när det gäller mål om förhandsavgörande som rör området med frihet, säkerhet och rättvisa, ett förfarande för brådskande mål.

För dessa förfaranden får föreskrivas en kortare tidsfrist för inlagor eller skriftliga yttranden än den som föreskrivs i artikel 23 och, med avvikelse från artikel 20 fjärde stycket, att generaladvokaten inte ska lämna något förslag till avgörande.

(*) Artikeln infördes genom beslut 2008/79/EG, Euratom (EUT L 24, 29.1.2008, s. 42)

För förfarandet för brådskande mål får en begränsning dessutom föreskrivas av antalet parter och övriga intressenter som enligt artikel 23 har rätt att inkomma med inlagor och skriftliga yttranden, och i ytterst brådskande fall att den skriftliga delen av förfarandet ska utelämnas.

Artikel 24

Domstolen får begära att en part inkommer med alla de dokument och upplysningar som domstolen anser önskvärda. Om parten vägrar ska domstolen ta detta till protokollet.

Domstolen får även begära att medlemsstater och institutioner, organ eller byråer som inte är parter i målet ska lämna alla upplysningar som domstolen anser behövs för handläggningen.

Artikel 25

Domstolen får när som helst efter eget val anförtro sakkunniguppdrag åt enskilda personer, organ, myndigheter, kommittéer eller organisationer.

Artikel 26

Vittnen får höras i enlighet med rättegångsreglerna.

Artikel 27

Domstolen ska gentemot tredskande vittnen ha de befogenheter som i allmänhet tillkommer domstolar och får i enlighet med rättegångsreglerna döma till böter.

Artikel 28

Vittnen och sakkunniga får höras under ed enligt det formulär som fastställts i rättegångsreglerna eller på det sätt som lagstiftningen i vittnets eller den sakkunniges hemland föreskriver.

Artikel 29

Domstolen får förordna att ett vittne eller en sakkunnig ska höras av den behöriga rättsliga myndigheten på hans bostadsort.

Detta förordnande ska tillställas den behöriga rättsliga myndigheten för åtgärd i enlighet med föreskrifter som fastställts i rättegångsreglerna. De handlingar som utfärdats med anledning av begäran om förhör ska överlämnas till domstolen enligt samma regler.

Domstolen ska stå för kostnaderna med förbehåll för att de i förekommande fall påläggs parterna.

Artikel 30

En medlemsstat ska behandla mened eller ovarsam utsaga som ett vittne eller en sakkunnig gjort sig skyldig till, som om motsvarande brott begåtts inför nationell domstol i tvistemål. På anmodan av domstolen ska den berörda medlemsstaten väcka åtal mot gärningsmannen vid behörig nationell domstol.

Artikel 31

Domstolens förhandlingar ska vara offentliga om inte domstolen, när synnerliga skäl föreligger, på eget initiativ eller på begäran av parterna, bestämmer något annat.

Artikel 32

Domstolen får under förhandlingarna höra sakkunniga och vittnen samt parterna själva. De sistnämnda får dock föra sin talan muntligt endast genom ombud.

Artikel 33

Protokoll ska föras vid varje förhandling och undertecknas av ordföranden och justitiesekreteraren.

Artikel 34

Turordningslista för förhandlingarna ska fastställas av ordföranden.

Artikel 35

Domstolens överläggningar ska vara och förbli hemliga.

Artikel 36

Domar ska ange skälen för domsluten. De ska uppta namnen på de domare som deltog i överläggningarna.

Artikel 37

Domar ska undertecknas av ordföranden och justitiesekreteraren. De ska avkunnas vid offentligt sammanträde.

Artikel 38

Domstolen ska besluta i fråga om rättegångskostnader.

Artikel 39

Genom ett förenklat förfarande, som vid behov får avvika från enskilda föreskrifter i denna stadga och som ska fastställas i rättegångsreglerna, får domstolens ordförande besluta i fråga om framställning om uppskov enligt artikel 278 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 157 i Euratomfördraget, om tillämpning av interimistiska åtgärder enligt artikel 279 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller om uppskov med verkställighet enligt artikel 299 fjärde stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 164 tredje stycket i Euratomfördraget.

De befogenheter som avses i första stycket får, i enlighet med rättegångsreglerna, utövas av domstolens vice ordförande.

Om ordföranden och vice ordföranden är förhindrade att tjänstgöra ska en annan domare ersätta dem i enlighet med rättegångsreglerna.

Avgöranden av ordföranden eller den domare som ersätter honom ska endast vara interimistiska och på intet sätt föregripa domstolens beslut i huvudsaken.

Artikel 40

Medlemsstaterna och unionens institutioner får intervensera i tvister inför domstolen.

Samma rätt ska gälla för unionens organ och byråer och varje annan person om de kan motivera att de har ett intresse av utgången av den tvist som underställts domstolen. Fysiska eller juridiska personer får inte intervensera i ärenden mellan medlemsstater, mellan unionens institutioner eller mellan medlemsstater och unionens institutioner.

Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket får de andra stater än medlemsstaterna som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt Eftas övervakningsmyndighet enligt det avtalet intervensera i tvister inför domstolen om något av avtalets tillämpningsområden berörs.

Genom yrkanden i interventionsansökan får endast en av parternas yrkanden biträdas.

Artikel 41

Om en rätteligen instämnd part inte inkommer med skriftligt svaromål, ska tredskodom meddelas mot honom. Talan mot domen får föras inom en månad efter delgivning. Sådan talan ska inte medföra uppskov med verkställigheten av tredskodomen om inte domstolen beslutar något annat.

Artikel 42

Medlemsstaterna, unionens institutioner, organ eller byråer och varje annan fysisk eller juridisk person får i de fall och på de villkor som ska anges i rättegångsreglerna i egenskap av tredje man föra talan mot en dom som meddelats utan att de blivit hörda, om domen berör deras rätt.

Artikel 43

I händelse av tveksamhet rörande innebörden och räckvidden av en dom, ska det ankomma på domstolen att klargöra dess rätta innebörd på begäran av en part eller en av unionens institutioner som har ett berättigat intresse därav.

Artikel 44

Framställning hos domstolen om ändring av en dom får endast grundas på upptäckten av en omständighet som kan utöva ett avgörande inflytande på ärendets utgång och som när domen meddelades var okänd för domstolen och för den som begär ändring.

Ändringsförfarandet ska inledas med ett beslut av domstolen i vilket uttryckligen konstateras att förekomsten av den nya omständigheten är av sådan art att det finns anledning till ändring och att framställningen av denna anledning kan tas upp till prövning.

Framställning om ändring får inte göras senare än tio år från den dag domen gavs.

Artikel 45

Tidsfrister med hänsyn till avstånd ska fastställas i rättegångsreglerna.

Försutten tid ska inte medföra rättsförlust, om vederbörande styrker förekomsten av oförutsebara omständigheter eller force majeure.

Artikel 46

Talan mot unionen om ansvar i utomobligatoriska rättsförhållanden ska preskriberas fem år efter den händelse som föranleder ansvarstalan. Preskription ska avbrytas genom att talan väcks vid domstolen eller genom att den skadelidande dessförinnan gör framställning hos en av unionens behöriga institutioner. I sistnämnda fall ska talan väckas inom den frist av två månader som anges i artikel 263 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt; bestämmelserna i artikel 265 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska tillämpas i förekommande fall.

Denna artikel ska även tillämpas på talan mot Europeiska centralbanken om ansvar i utomobligatoriska rättsförhållanden.

AVDELNING IV

TRIBUNALEN

Artikel 47

Artiklarna 9 första stycket, 9a, 14, 15, 17 första, andra, fjärde och femte styckena och 18 ska tillämpas på tribunalen och dess ledamöter.

Artikel 3 fjärde stycket och artiklarna 10, 11 och 14 ska också tillämpas på tribunalens justitiesekreterare.

Artikel 48

Tribunalen ska ha

- a) 40 domare från och med den 25 december 2015,
- b) 47 domare från och med den 1 september 2016,
- c) två domare per medlemsstat från och med den 1 september 2019.

Artikel 49

Tribunalens ledamöter kan kallas att tjänstgöra som generaladvokat.

För att biträda tribunalen då denna fullgör sin uppgift ska generaladvokaten fullständigt opartiskt och oavhängigt vid offentliga domstolssessioner lägga fram motiverade yttranden i vissa ärenden som handläggs vid tribunalen.

Kriterierna för att välja ut sådana ärenden liksom förfarandet vid tillsättning av generaladvokater ska fastställas i tribunalens rättegångsregler.

En ledamot av tribunalen som kallats att tjänstgöra som generaladvokat i ett ärende får inte delta i ärendets avgörande.

Artikel 50

Tribunalen ska sammanträda i avdelningar med tre eller fem domare. Domarna ska bland sig välja avdelningarnas ordförande. Ordförandena på avdelningar med fem domare ska väljas för en tid av tre år. De kan återväljas en gång.

Avdelningarnas sammansättning och tilldelningen av ärenden ska bestämmas i rättegångsreglerna. I vissa fall, som bestäms i rättegångsreglerna, kan tribunalen sammanträda i plenum eller med en domare.

I rättegångsreglerna får också föreskrivas att tribunalen ska sammanträda i stor avdelning i de fall och på de villkor som den själv ska fastställa.

Artikel 51

Med avvikelse från regeln i artikel 256.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska domstolen ha exklusiv behörighet i talan enligt artiklarna 263 och 265 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt vilken väcks av en medlemsstat

- a) mot en rättsakt antagen av Europaparlamentet eller rådet eller av dessa två institutioner gemensamt eller mot dessa institutioners underlåtenhet att vidta åtgärder, med undantag av
- beslut som rådet har fattat med stöd av artikel 108.2 tredje stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - rättsakter som rådet har antagit enligt en rådsförordning som rör handelspolitiska skyddsåtgärder i den mening som avses i artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - rättsakter antagna av rådet genom vilka detta utövar genomförandebefogenheter i enlighet med artikel 291.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

b) mot en rättsakt antagen av kommissionen eller mot dess underlåtenhet att fatta beslut enligt artikel 331.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Talan enligt samma artiklar ska också omfattas av domstolens exklusiva behörighet, om talan väcks av en unionsinstitution mot en rättsakt antagen av Europaparlamentet, av rådet, av dessa två institutioner gemensamt eller av kommissionen eller mot dessa institutioners underlåtenhet att vidta åtgärder samt av en unionsinstitution mot en rättsakt antagen av Europeiska centralbanken eller mot dess underlåtenhet att vidta åtgärder.

Artikel 52

Domstolens ordförande och tribunalens ordförande ska gemensamt bestämma under vilka villkor tjänstemän och andra anställda vid domstolen ska tjänstgöra vid tribunalen så att den kan fungera. Vissa tjänstemän och andra anställda ska ansvara inför tribunalens justitiesekreterare under överinseende av tribunalens ordförande.

Artikel 53

Avdelning III ska tillämpas på förfarandet vid tribunalen.

Vid behov ska förfarandet vid tribunalen preciseras och kompletteras genom tribunalens rättegångsregler. Rättegångsreglerna får avvika från artikel 40 fjärde stycket och artikel 41 för att ta hänsyn till de särskilda förhållandena i de tvister som rör immateriella rättigheter.

Utan hinder av artikel 20 fjärde stycket får generaladvokaten framlägga sina motiverade yttranden skriftligen.

Artikel 54

Om en ansökan eller någon annan rättegångsinlägga som är ställd till tribunalen av misstag ges in till domstolens justitiesekreterare ska denne omedelbart skicka handlingen till tribunalens justitiesekreterare; likaså ska tribunalens justitiesekreterare, om en ansökan eller någon annan rättegångsinlägga som är ställd till domstolen av misstag ges in till honom, omedelbart skicka den till domstolens justitiesekreterare.

Om tribunalen finner att den inte har behörighet att pröva och avgöra ett ärende som omfattas av domstolens behörighet ska den hänskjuta ärendet till domstolen; likaså ska domstolen, om den finner att ett ärende omfattas av tribunalens behörighet, hänskjuta ärendet till tribunalen. Denna kan inte därefter förklara sig obehörig.

Om domstolen och tribunalen behandlar ärenden som avser samma sak eller samma tolkningsfrågor eller angår giltigheten av samma rättsakt, kan tribunalen efter att ha hört parterna skjuta upp handläggningen fram till dess att domstolen har dömt i ärendet, eller, om det gäller talan som väcks i enlighet med artikel 263 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förklara sig obehörig så att domstolen får avgöra sådan talan. Under samma omständigheter kan domstolen också besluta att skjuta upp sin handläggning; i så fall ska handläggningen vid tribunalen fortsätta.

Om en medlemsstat och en unionsinstitution bestrider samma rättsakt, ska tribunalen förklara sig obehörig så att domstolen får avgöra sådan talan.

Artikel 55

Justitiesekreteraren ska meddela alla parter, samt alla medlemsstater och unionens institutioner, även om dessa inte intervenerat i tvisten inför tribunalen, om tribunalens slutliga avgöranden liksom om avgöranden som endast delvis avgör frågan om saken eller som avgör en rättegångsfråga om bristande behörighet eller något annat processhinder.

Artikel 56

Tribunalens slutliga avgöranden samt avgöranden av den rätten som endast delvis avgör sakfrågan eller som avgör en rättegångsfråga om bristande behörighet eller något annat processhinder får överklagas till domstolen inom två månader efter delgivningen av det avgörande som överklagas.

Varje part som helt eller delvis inte har vunnit bifall till sin talan har rätt att överklaga. Andra intervenienter än medlemsstaterna och unionens institutioner får emellertid endast överklaga om tribunalens beslut påverkar dem direkt.

Med undantag av ärenden som rör tvister mellan unionen och dess anställda får även medlemsstater och unionsinstitutioner som inte intervenerat i tvisten inför tribunalen överklaga. Dessa medlemsstater och unionsinstitutioner ska i sådana fall ha samma ställning som de medlemsstater och unionsinstitutioner som intervenerat i första instans.

Artikel 57

En person som av tribunalen fått avslag på sin interventionsansökan kan överklaga till domstolen inom två veckor efter delgivning av avslagsbeslutet.

Beslut av tribunalen enligt artikel 278 eller 279 eller artikel 299 fjärde stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller enligt artikel 157 eller artikel 164 tredje stycket i Euratomfördraget får överklagas till domstolen av parterna i ärendet inom två månader efter delgivning av beslutet.

Ett överklagande enligt första och andra styckena ska prövas och avgöras enligt förfarandet i artikel 39.

Artikel 58

Ett överklagande till domstolen ska vara begränsat till rättsfrågor. Det kan endast grundas på bristande behörighet hos tribunalen, på rättegångsfel som kränker den överklagandes intressen eller på att tribunalen har åsidosatt unionsrätten.

Ett överklagande får inte avse endast rättegångskostnadernas storlek och fördelning.

Artikel 59

Vid överklagande av ett beslut av tribunalen ska förfarandet vid domstolen bestå av en skriftlig och en muntlig del. I enlighet med villkoren i rättegångsreglerna kan domstolen efter att ha hört generaladvokaten och parterna avgöra ärendet utan muntligt förfarande.

Artikel 60

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 278 och 279 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 157 i Euratomfördraget ska ett överklagande inte hindra verkställighet.

Med avvikelse från artikel 280 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska ett avgörande av tribunalen varigenom ett allmängiltigt beslut förklaras ogiltigt gälla först efter utgången av den tid som anges i artikel 56 första stycket i denna stadga eller, om ett överklagande har skett inom den tiden, efter det att överklagandet har avslagits. En part kan dock enligt artiklarna 278 och 279 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 157 i Euratomfördraget föra talan vid domstolen med yrkande om uppskov med verkställigheten av det beslut som har förklarats ogiltigt eller med yrkande om någon annan interimistisk åtgärd.

Artikel 61

Om överklagandet är välgrundat ska domstolen upphäva tribunalens avgörande. Domstolen kan själv slutligt avgöra ärendet, om detta är färdigt för avgörande, eller återförvisa ärendet till tribunalen för avgörande.

Om ett ärende återförvisas till tribunalen är denna bunden av domstolens beslut i rättsfrågor.

Om en medlemsstat eller en av unionens institutioner som inte intervenerat i tvisten inför tribunalen har överklagat och överklagandet är välgrundat kan domstolen, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av tribunalens upphävda avgörande som ska betraktas som bestående för parterna i ärendet.

Artikel 62

I fall som avses i artikel 256.2 och 256.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt kan förste generaladvokaten föreslå att domstolen omprövar tribunalens avgörande om han anser att det föreligger en allvarlig risk för att enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten undergrävs.

Förslaget ska läggas fram inom en månad efter det att tribunalen har meddelat sitt avgörande. Domstolen ska inom en månad efter det att förslaget har lagts fram av förste generaladvokaten besluta om avgörandet ska omprövas eller inte.

Artikel 62a

Domstolen ska pröva de frågor som omprövningen avser enligt ett brådskande förfarande på grundval av de handlingar som överlämnats av tribunalen.

Parter och övriga som avses i artikel 23 i denna stadga samt, i de fall som avses i artikel 256.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, parterna i målet vid tribunalen har rätt att inom en för detta ändamål fastställd frist inge inlagor eller skriftliga yttranden till domstolen rörande de frågor som omprövningen avser.

Domstolen kan besluta att inleda det muntliga förfarandet innan den prövar målet.

Artikel 62b

I de fall som avses i artikel 256.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 278 och 279 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ett förslag om omprövning och ett beslut att inleda omprövningsförfarandet inte hindra verkställighet. Om domstolen finner att tribunalens avgörande innebär att enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten undergrävs, ska den återförvisa målet till tribunalen, som är bunden av de bedömningar avseende rättsfrågor som domstolen har gjort. Domstolen får ange de verkningar av tribunalens avgörande som ska anses ha vunnit rättskraft i förhållande till parterna i målet. Om utgången i målet, mot bakgrund av resultatet av omprövningen, framgår av de faktiska omständigheter som tribunalens avgörande grundar sig på, ska domstolen emellertid avgöra målet slutligt.

I de fall som avses i artikel 256.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska, i avsaknad av ett förslag om omprövning eller ett beslut om inledande av omprövningsförfarande, tribunalens svar på de frågor som den förelagts få verkan vid utgången av de tidsfrister som föreskrivs i artikel 62 andra stycket. Om ett omprövningsförfarande inleds, ska det svar eller de svar som omprövningsförfarandet avser få verkan vid slutet av förfarandet, såvida inte domstolen beslutar annat. Om domstolen finner att tribunalens avgörande innebär att enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten undergrävs, ska domstolens svar på de frågor som omprövningen avser ersätta tribunalens svar.

AVDELNING IVa

SPECIALDOMSTOLAR

Artikel 62c

Bestämmelserna om behörighet, sammansättning, organisation och förfarande för de specialdomstolar som upprättas med stöd av artikel 257 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt återfinns i bilaga till denna stadga.

Europaparlamentet och rådet får i enlighet med artikel 257 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt besluta att till specialdomstolarna knyta tillförordnade domare för att ersätta domare som under en längre tid är förhindrade att delta i behandlingen av mål, utan att deras arbetsförmåga för den skull har bedömts vara fullständig. Europaparlamentet och rådet ska för det ändamålet fastställa villkoren för hur de tillförordnade domarna ska utses, de tillförordnade domarnas rättigheter och skyldigheter samt detaljerade regler för hur tjänsten som tillförordnad domare ska utövas och de omständigheter som medför att tjänsten upphör.

AVDELNING V

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 63*

Domstolens och tribunalens rättegångsregler ska innehålla alla bestämmelser som är nödvändiga för att tillämpa och vid behov komplettera denna stadga.

Artikel 64

Reglerna om språkanvändningen vid Europeiska unionens domstol ska fastställas i en förordning som antas av rådet med enhällighet. Denna förordning ska antas, antingen på begäran av domstolen och efter det att kommissionen och Europaparlamentet har hörts eller på förslag av kommissionen och efter det att domstolen och Europaparlamentet har hörts.

Till dess att dessa regler har antagits ska bestämmelserna om språkanvändning i domstolens rättegångsregler och tribunalens rättegångsregler fortsätta att gälla. Med avvikelse från artiklarna 253 och 254 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt krävs rådets enhälliga godkännande för att dessa bestämmelser ska kunna ändras eller upphävas.

BILAGA I

EUROPEISKA UNIONENS PERSONALDOMSTOL

Artikel 1

Europeiska unionens personaldomstol, nedan kallad *personaldomstolen*, ska i första instans utöva den behörighet att avgöra tvister mellan unionen och dess anställda, inbegripet tvister mellan organ eller byråer och deras personal, som tilldelats Europeiska unionens domstol genom artikel 270 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

1. Personaldomstolen ska bestå av sju domare. Om domstolen så begär får rådet med kvalificerad majoritet utöka antalet domare.

Domarna ska utnännas av rådet för en tid av sex år. Avgående domare kan utnännas på nytt.

Varje ledig befattning ska tillsättas genom att en ny domare utnämns för en tid av sex år.

2. Utöver de domare som avses i punkt 1 första stycket ska tillförordnade domare utnännas för att ersätta domare som under en längre tid är förhindrade att delta i behandlingen av mål, utan att deras arbetsförmåga för den skull har bedömts vara fullständig.

Artikel 3

1. I enlighet med artikel 257 fjärde stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska domarna utnännas av rådet efter samråd med den kommitté som avses i denna artikel. Vid utnämningen ska rådet se till att personaldomstolens sammansättning är välavvägd, med rekrytering bland medlemsstaternas medborgare över största möjliga geografiska område vad gäller företrädna nationella rättsordningar.

2. Alla som är medborgare i unionen och uppfyller villkoren enligt artikel 257 fjärde stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inge ansökan. Rådet ska på rekommendation av domstolen fastställa villkoren och formerna för ingivande och handläggning av ansökningar.

3. Det ska inrättas en kommitté bestående av sju personer utsedda bland före detta ledamöter av domstolen och tribunalen och jurister med allmänt erkända kvalifikationer. Rådet ska utse kommitténs ledamöter och fastställa reglerna för dess arbetssätt genom beslut på förslag av domstolens ordförande.

4. Kommittén ska avge yttrande om kandidaternas lämplighet att utöva ämbetet som domare vid personaldomstolen. Kommittén ska till sitt yttrande foga en förteckning över kandidater som har den lämpligaste erfarenheten på hög nivå. En sådan förteckning ska innehålla minst dubbelt så många kandidater som det antal domare som rådet ska utnämna.

Artikel 4

1. Domarna ska bland sig välja personaldomstolens ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

2. Personaldomstolen ska sammanträda i avdelningar med tre domare. I vissa fall, som bestäms i rättegångsreglerna, kan domstolen avgöra tvister i plenum, i en avdelning med fem domare eller med en enda domare.

3. Personaldomstolens ordförande ska vara ordförande i plenum och för avdelningen med fem domare. Ordförandena för avdelningarna med tre domare ska utses i enlighet med punkt 1. Om Europeiska unionens personaldomstols ordförande tjänstgör på en avdelning med tre domare ska han inneha ordförandeskapet på denna avdelning.
4. Behörigheten och beslutförheten i plenum samt avdelningarnas sammansättning och tilldelningen av ärenden ska bestämmas i rättegångsreglerna.

Artikel 5

Artiklarna 2–6, 14, 15, artikel 17 första, andra och femte styckena samt artikel 18 i stadgan för Europeiska unionens domstol ska tillämpas på personaldomstolen och dess ledamöter.

Den ed som avses i artikel 2 i stadgan ska avläggas inför domstolen, som också ska fatta de beslut som avses i artiklarna 3, 4 och 6 efter att ha hört personaldomstolen.

Artikel 6

1. Personaldomstolen ska stödja sig på domstolens och tribunalens administrativa enheter. Domstolens ordförande eller, i förekommande fall, tribunalens ordförande ska gemensamt med personaldomstolens ordförande bestämma under vilka villkor tjänstemän och andra anställda vid domstolen eller tribunalen ska tjänstgöra vid personaldomstolen så att den kan fungera. Vissa tjänstemän och andra anställda vid domstolen ska ansvara inför personaldomstolens justitiesekreterare under dess ordförandes överinseende.
2. Personaldomstolen ska utse sin justitiesekreterare och fastställa instruktioner för denne. Artikel 3 fjärde stycket och artiklarna 10, 11 och 14 i stadgan för Europeiska unionens domstol ska också tillämpas på personaldomstolens justitiesekreterare.

Artikel 7

1. Avdelning III i stadgan för Europeiska unionens domstol ska med undantag för artiklarna 22 och 23 tillämpas på förfarandet vid personaldomstolen. Vid behov ska förfarandet preciseras och kompletteras genom personaldomstolens rättegångsregler.
2. De regler i fråga om språkanvändning som gäller för tribunalen ska även gälla för personaldomstolen.
3. Den skriftliga delen av förfarandet ska omfatta ingivande av ansökan och svaromål, om inte personaldomstolen beslutar att en andra skriftväxling är nödvändig. När en andra skriftväxling har ägt rum kan personaldomstolen med parternas godkännande besluta att avgöra ärendet utan muntligt förfarande.
4. Personaldomstolen får i varje skede av förfarandet, även omedelbart efter ingivandet av ansökan, undersöka möjligheterna till förlikning och sträva efter att underlätta förlikning.
5. Personaldomstolen ska besluta i fråga om rättegångskostnader. Om inte annat föreskrivs i rättegångsreglerna, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

Artikel 8

1. Om en ansökan eller någon annan rättegångsinlaga som är ställd till personaldomstolen av misstag ges in till domstolens eller tribunalens justitiesekreterare ska denne omedelbart skicka handlingen till personaldomstolens justitiesekreterare. Likaså ska personaldomstolens justitiesekreterare, om en ansökan eller någon annan rättegångsinlaga som är ställd till domstolen eller tribunalen av misstag ges in till honom, omedelbart skicka den till domstolens eller tribunalens justitiesekreterare.

2. Om personaldomstolen finner att den inte har behörighet att pröva och avgöra ett ärende som omfattas av domstolens eller tribunalens behörighet ska den hänskjuta ärendet till domstolen eller tribunalen. Likaså ska domstolen eller tribunalen, om den finner att ett ärende omfattas av personaldomstolens behörighet, hänskjuta ärendet till personaldomstolen; denna kan inte därefter förklara sig obehörig.

3. Om personaldomstolen och tribunalen behandlar ärenden som avser samma tolkningsfråga eller angår giltigheten av samma rättsakt kan personaldomstolen efter att ha hört parterna skjuta upp förfarandet till dess att tribunalen har dömt i ärendet.

Om personaldomstolen och tribunalen behandlar ärenden som avser samma sakfråga ska personaldomstolen förklara sig obehörig för att tribunalen ska kunna döma i ärendet.

Artikel 9

Personaldomstolens slutliga avgöranden samt avgöranden av den domstolen som endast delvis avgör sakfrågan eller som avgör en rättegångsfråga om bristande behörighet eller något annat processhinder får överklagas till tribunalen inom två månader efter delgivningen av det avgörande som överklagas.

Varje part vars talan helt eller delvis har lämnats utan bifall har rätt att överklaga. Andra intervenienter än medlemsstaterna och unionens institutioner får emellertid endast överklaga om personaldomstolens beslut påverkar dem direkt.

Artikel 10

1. En person som av personaldomstolen fått avslag på sin interventionsansökan kan överklaga till tribunalen inom två veckor efter delgivning av avslagsbeslutet.

2. Beslut av personaldomstolen enligt artiklarna 278, 279 eller artikel 299 fjärde stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller enligt artikel 157 eller artikel 164 tredje stycket i Euratomfördraget får överklagas till tribunalen av parterna i ärendet inom två månader efter delgivning av beslutet.

3. Ett överklagande enligt punkterna 1 och 2 kan prövas och avgöras av tribunalens ordförande genom ett förenklat förfarande, som vid behov får avvika från enskilda föreskrifter i denna bilaga och som kommer att fastställas i tribunalens rättegångsregler.

Artikel 11

1. Ett överklagande till tribunalen ska vara begränsat till rättsfrågor. Det kan endast grundas på bristande behörighet hos personaldomstolen, på rättegångsfel vid denna domstol som kränker den berörda partens intressen eller på att personaldomstolen har åsidosatt unionsrätten.
2. Ett överklagande får inte avse endast rättegångskostnadernas storlek och fördelning.

Artikel 12

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 278 och 279 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 157 i Euratomfördraget ska ett överklagande till tribunalen inte hindra verkställighet.
2. Vid överklagande av ett beslut av personaldomstolen ska förfarandet vid tribunalen bestå av en skriftlig och en muntlig del. I enlighet med villkoren i dess rättegångsregler kan tribunalen efter att ha hört parterna avgöra ärendet utan muntligt förfarande.

Artikel 13

1. Om överklagandet är välgrundat ska tribunalen upphäva personaldomstolens avgörande och själv avgöra ärendet. Tribunalen ska återförvisa ärendet till personaldomstolen för avgörande om ärendet inte är färdigt för avgörande.
 2. Om ett ärende återförvisas till personaldomstolen är denna bunden av tribunalens beslut i rättsfrågor.
-

PROTOKOLL OM LOKALISERING AV SÄTEN FÖR EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH VISSA AV DESS ORGAN, BYRÅER OCH ENHETER

FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,

SOM BEAKTAR artikel 341 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 189 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, och

SOM PÅMINNER OM OCH BEKRÄFTAR beslutet av den 8 april 1965 och som, utan att det påverkar tillämpningen av beslut om säten för framtida institutioner, organ, byråer och enheter,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Enda artikel

- a) Europaparlamentet ska ha sitt säte i Strasbourg där de tolv månatliga plenarsammanträdena, inklusive budgetsammanträdet, ska hållas. Extra plenarsammanträden ska hållas i Bryssel. Europaparlamentets utskott ska sammanträda i Bryssel. Europaparlamentets generalsekretariat och dess enheter ska vara kvar i Luxemburg.
- b) Rådet ska ha sitt säte i Bryssel. Under april, juni och oktober ska rådet hålla sina sammanträden i Luxemburg.
- c) Kommissionen ska ha sitt säte i Bryssel. De enheter som förtecknas i artiklarna 7, 8 och 9 i beslutet av den 8 april 1965 ska inrättas i Luxemburg.
- d) Europeiska unionens domstol ska ha sitt säte i Luxemburg.
- e) Revisionsrätten ska ha sitt säte i Luxemburg.
- f) Ekonomiska och sociala kommittén ska ha sitt säte i Bryssel.
- g) Regionkommittén ska ha sitt säte i Bryssel.
- h) Europeiska investeringsbanken ska ha sitt säte i Luxemburg.
- i) Europeiska centralbanken ska ha sitt säte i Frankfurt.
- j) Europeiska polisbyrån (Europol) ska ha sitt säte i Haag.

PROTOKOLL OM EUROPEISKA UNIONENS IMMUNITET OCH PRIVILEGIER

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR att, i enlighet med artikel 343 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 191 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, nedan kallad *Euratom*, ska Europeiska unionen och Euratom åtnjuta sådan immunitet och sådana privilegier inom medlemsstaternas territorium som behövs för att de ska kunna utföra sina uppgifter,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

KAPITEL I

Europeiska unionens egendom, medel, tillgångar och transaktioner

Artikel 1

Unionens lokaler och byggnader ska vara okränkbara. De får inte genomsökas, beslagtogs, konfiskeras eller exproprieras. Unionens egendom och tillgångar får inte utan tillstånd från domstolen bli föremål för några administrativa eller rättsliga tvångsåtgärder.

Artikel 2

Unionens arkiv ska vara okränkbara.

Artikel 3

Unionen, dess tillgångar, inkomster och övrig egendom ska vara befriade från alla direkta skatter.

Medlemsstaternas regeringar ska i alla de fall där så är möjligt vidta lämpliga åtgärder för att efterskänka eller betala tillbaka summan av de indirekta skatter och avgifter som ingår i priset på lös eller fast egendom när unionen för tjänstebruk gör betydande inköp i vilka denna typ av skatter och avgifter inkluderas i priset. Dessa bestämmelser får dock inte tillämpas på ett sådant sätt att konkurrensen inom unionen snedvrids.

Ingen befrielse ska beviljas för sådana skatter och avgifter som utgör betalning för allmännyttiga tjänster.

Artikel 4

Unionen ska vara befriad från alla tullar, förbud och restriktioner vad avser import och export av varor som är avsedda för tjänstebruk. Varor som på detta sätt har förts in i en stat får inte avyttras - vare sig detta sker mot betalning eller inte – inom denna stats territorium, om det inte sker på villkor som godkänts av den statens regering.

Unionen ska också vara befriad från alla tullar, förbud och restriktioner vad avser import och export av unionens publikationer.

KAPITEL II

Meddelanden och identitetshandlingar

Artikel 5

(f.d. artikel 6)

Vad avser unionens officiella meddelanden och översändandet av alla dess dokument ska unionens institutioner inom varje medlemsstats territorium åtnjuta samma behandling som staten i fråga ger diplomatiska beskickningar.

Officiell korrespondens och andra former av officiella meddelanden som unionens institutioner skickar får inte censureras.

Artikel 6

(f.d. artikel 7)

Identitetshandling i den form som rådet med enkel majoritet ska fastställa kan av ordförandena för unionens institutioner utställas till ledamöter, medlemmar och anställda i unionens institutioner och ska godtas som giltig resehandling av medlemsstaternas myndigheter. Dessa identitetshandlingar ska utställas till tjänstemän och övriga anställda enligt de villkor som fastställts i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen och anställningsvillkoren för övriga anställda i unionen.

Kommissionen får sluta avtal om att dessa identitetshandlingar ska gälla som giltiga resehandlingar inom tredjelands territorium.

KAPITEL III

Europaparlamentets ledamöter*Artikel 7**(f.d. artikel 8)*

Europaparlamentets ledamöter får inte underkastas någon begränsning av administrativ eller annan natur i sin rörelsefrihet under resa till eller från Europaparlamentets mötesplats.

Europaparlamentets ledamöter ska, vad avser tull- och valutakontroll,

- a) av sin egen regering beviljas samma lättnader som högre tjänstemän som tillfälligt reser utomlands i offentligt uppdrag,
- b) av regeringarna i övriga medlemsstater beviljas samma lättnader som företrädare för utländska regeringar med tillfälligt offentligt uppdrag.

*Artikel 8**(f.d. artikel 9)*

Europaparlamentets ledamöter får inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.

*Artikel 9**(f.d. artikel 10)*

Under Europaparlamentets sessioner ska dess ledamöter åtnjuta

- a) vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land,
- b) vad avser alla andra medlemsstaters territorium, immunitet vad gäller alla former av kvarhållande och lagföring.

Immuniteten ska även vara tillämplig på ledamöterna under resan till och från Europaparlamentets mötesplats.

Immuniteten kan inte åberopas av en ledamot som tas på bar gärning och kan inte hindra Europaparlamentet att utöva sin rätt att upphäva en av dess ledamöters immunitet.

KAPITEL IV

Företrädare för de medlemsstater som deltar i arbetet i Europeiska unionens institutioner

Artikel 10

(f.d. artikel 11)

Företrädare för de medlemsstater som deltar i arbetet i unionens institutioner, deras rådgivare och tekniska experter ska i sin tjänsteutövning och under resan till och från mötesplatsen åtnjuta sedvanliga privilegier, immunitet och lättnader.

Denna artikel ska även vara tillämplig på ledamöter av unionens rådgivande organ.

KAPITEL V

Tjänstemän och anställda i Europeiska unionen

Artikel 11

(f.d. artikel 12)

Inom varje medlemsstats territorium och oberoende av statstillhörighet ska tjänstemän och övriga anställda i unionen

- a) åtnjuta immunitet mot rättsliga förfaranden vad avser handlingar som de har begått i sin tjänsteutövning, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden, om inte annat följer av bestämmelserna i de fördrag som dels behandlar reglerna för tjänstemännens och de anställdas ansvar gentemot unionen, och dels Europeiska unionens domstols behörighet att döma i tvister mellan unionen och dess tjänstemän och övriga anställda; de ska åtnjuta denna immunitet även efter det att deras uppdrag har upphört,
- b) tillsammans med sina äkta makar och av dem försörjda familjemedlemmar vara undantagna från bestämmelser om begränsning av invandring och formaliteter för registrering av utlänningar,

- c) beviljas samma lättnader i fråga om valuta- och växlingsbestämmelser som normalt beviljas tjänstemän i internationella organisationer,
- d) då de tillträder sin tjänst i landet i fråga, ha rätt att tullfritt föra in sitt bohag och sina personliga tillhörigheter, samt ha rätt att tullfritt föra ut sitt bohag och sina personliga tillhörigheter då deras tjänstgöringstid i landet är slut, om inte annat följer av de villkor som regeringen i det land där rätten utövas, i båda fallen, anser nödvändiga,
- e) ha rätt att tullfritt införa ett motorfordon för personligt bruk som antingen förvärvats enligt gällande regler för hemmamarknaden i det land där de senast var bosatta eller i det land där de är medborgare, samt ha rätt att tullfritt föra ut fordonet, om inte annat följer av de villkor som det berörda landets regering, i båda fallen, anser nödvändiga.

Artikel 12

(f.d. artikel 13)

Unionens tjänstemän och övriga anställda ska vara skyldiga att betala skatt till unionen på de löner och arvoden de får av unionen enligt de villkor och det förfarande som Europaparlamentet och rådet har fastställt genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört de berörda institutionerna.

De ska vara befriade från nationella skatter på de löner och arvoden de får av unionen.

Artikel 13

(f.d. artikel 14)

Unionens tjänstemän och övriga anställda som enbart på grund av sin tjänsteutövning i unionen bosätter sig inom territoriet för en annan medlemsstat än den i vilken de vid tiden för sitt tjänstetillträde vid unionen var skatterättsligt bosatta, ska – vad avser inkomst- och förmögenhetsbeskattning samt arvsskatt och tillämpningen av avtal om undvikande av dubbelbeskattning som ingåtts mellan unionens medlemsstater – i båda länderna behandlas som om de fortfarande var bosatta på sin tidigare bostadsort, förutsatt att denna befinner sig inom en av unionens medlemsstater. Detta gäller även för äkta makar, förutsatt att de inte utövar någon egen yrkesverksamhet, och för barn som de personer som avses i denna artikel försörjer och har hand om.

Lös egendom som tillhör de personer som avses i föregående stycke och som finns inom den stats territorium i vilken de uppehåller sig, ska vara befriad från arvsskatt i den staten. Vid fastställande av sådan skatt ska den lösa egendomen anses finnas i den stat där personerna skatterättsligt är bosatta, om inte annat följer av tredjelands rätt och eventuell tillämpning av bestämmelser i internationella avtal om dubbelbeskattning.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel ska inte hänsyn tas till en bostadsort som enbart beror på tjänsteutövning inom andra internationella organisationer.

Artikel 14

(f.d. artikel 15)

Europaparlamentet och rådet ska, genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört de berörda institutionerna, fastställa ordningen för sociala förmåner för unionens tjänstemän och övriga anställda.

Artikel 15

(f.d. artikel 16)

Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha samrått med övriga berörda institutioner, besluta vilka grupper av unionens tjänstemän och övriga anställda bestämmelserna i artikel 11, artikel 12 andra stycket och artikel 13 helt eller delvis ska tillämpas på.

Medlemsstaternas regeringar ska regelbundet underrättas om namn, ställning och adress på de tjänstemän och övriga anställda som ingår i dessa grupper.

Kapitel VI

Immunitet och privilegier för tredjelands beskickningar ackrediterade hos Europeiska unionen

Artikel 16

(f.d. artikel 17)

Den medlemsstat på vars territorium unionen har sitt säte ska bevilja tredjelands beskickning som är ackrediterad hos unionen immunitet och privilegier enligt diplomatisk sedvänja.

*Kapitel VII***Allmänna bestämmelser***Artikel 17**(f.d. artikel 18)*

Privilegier, immunitet och lättnader ska endast beviljas unionens tjänstemän och övriga anställda om det ligger i unionens intresse.

Var och en av unionens institutioner ska upphäva den immunitet som har beviljats en tjänsteman eller en annan anställd, om institutionen anser att upphävandet av immuniteten inte strider mot unionens intresse.

*Artikel 18**(f.d. artikel 19)*

Unionens institutioner ska vid tillämpningen av detta protokoll samarbeta med de berörda medlemsstaternas ansvariga myndigheter.

*Artikel 19**(f.d. artikel 20)*

Artiklarna 11-14 och artikel 17 ska vara tillämpliga på Europeiska rådets ordförande.

De ska också vara tillämpliga på kommissionens ledamöter.

*Artikel 20**(f.d. artikel 21)*

Artiklarna 11-14 och artikel 17 ska vara tillämpliga på Europeiska unionens domstols domare, generaladvokater, justitiesekreterare och biträdande referenter, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 3 i protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol vad avser immunitet mot rättsliga förfaranden för domare och generaladvokater.

Artikel 21

(f.d. artikel 22)

Detta protokoll ska även vara tillämpligt på Europeiska investeringsbanken, på ledamöterna av dess organ, dess personal och de företrädare för medlemsstaterna som deltar i bankens arbete, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i protokollet om bankens stadga.

Europeiska investeringsbanken ska dessutom vara befriad från alla skatter eller liknande avgifter vid de tillfällen då dess kapital utökas och från de olika formaliteter som kan vara förknippade därmed i den stat där banken har sitt säte. På samma sätt ska bankens upplösning eller likvidation inte medföra några skatter eller avgifter. Slutligen ska den verksamhet som banken och dess organ bedriver i enlighet med dess stadga inte vara föremål för någon omsättningsskatt.

Artikel 22

(f.d. artikel 23)

Detta protokoll ska också tillämpas på Europeiska centralbanken, medlemmarna av dess beslutande organ och dess personal, dock utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.

Europeiska centralbanken ska dessutom vara befriad från alla skatter och liknande avgifter på grund av en ökning av dess kapital och från olika formaliteter som kan vara förenade därmed i den stat där banken har sitt säte. Bankens och dess beslutande organs verksamhet enligt stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken ska inte påföras någon omsättningsskatt.

PROTOKOLL OM ARTIKEL 40.3.3 I IRLANDS FÖRFATTNING

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Inga bestämmelser i fördragen, i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen eller i fördrag eller rättsakter om ändring eller komplettering av dessa fördrag ska påverka tillämpningen i Irland av artikel 40.3.3 i Irlands författning.

PROTOKOLL OM ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ANSER att det är nödvändigt att fastställa övergångsbestämmelser för att organisera övergången mellan de institutionella bestämmelser i fördragen som är tillämpliga före ikraftträdandet av Lissabonfördraget och de bestämmelser som fastställs i det fördraget,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 1

I detta protokoll avses med *fördragen* fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

AVDELNING I

BESTÄMMELSER ANGÅENDE EUROPAPARLAMENTET

Artikel 2

1. För den återstående delen av valperioden 2009–2014 från och med dagen för ikraftträdandet av denna artikel och genom undantag från artiklarna 189 andra stycket och 190.2 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen samt artiklarna 107 andra stycket och 108.2 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, vilka var i kraft vid valen till Europaparlamentet i juni 2009, och genom undantag från antalet platser enligt artikel 14.2 första stycket i fördraget om Europeiska unionen, ska följande 18 platser läggas till nuvarande 736 platser, vilket innebär att Europaparlamentets totala antal ledamöter tillfälligt är 754 fram till slutet av valperioden 2009-2014:

Bulgarien	1	Nederländerna	1
Spanien	4	Österrike	2
Frankrike	2	Polen	1
Italien	1	Slovenien	1
Lettland	1	Sverige	2
Malta	1	Förenade kungariket	1

2. Genom undantag från artikel 14.3 i fördraget om Europeiska unionen ska de berörda medlemsstaterna utse de personer som kommer att uppta de extra platser som avses i punkt 1 i enlighet med lagstiftningen i de berörda medlemsstaterna och under förutsättning att personerna i fråga har valts genom allmänna, direkta val,

a) genom allmänna, direkta ad hoc val i den berörda medlemsstaten i enlighet med tillämpliga bestämmelser för val till Europaparlamentet,

b) genom hänvisning till resultaten av valen till Europaparlamentet den 4-7 juni 2009, eller

c) genom att den berörda medlemsstatens nationella parlament bland sina ledamöter utser det antal ledamöter som krävs i enlighet med det förfarande som fastställts i var och en av dessa medlemsstater.

3. I god tid före 2014 års val till Europaparlamentet ska Europeiska rådet i enlighet med artikel 14.2 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen anta ett beslut om Europaparlamentets sammansättning.

AVDELNING II

BESTÄMMELSER ANGÅENDE KVALIFICERAD MAJORITET

Artikel 3

1. I enlighet med artikel 16.4 i fördraget om Europeiska unionen ska bestämmelserna i den punkten och bestämmelserna i artikel 238.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt angående definitionen av kvalificerad majoritet i Europeiska rådet och rådet få verkan den 1 november 2014.

2. Under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 kan en rådsmedlem, när ett beslut ska fattas med kvalificerad majoritet, begära att beslutet ska fattas med kvalificerad majoritet enligt definitionen i punkt 3. I det fallet är punkterna 3 och 4 tillämpliga.

3. Till och med den 31 oktober 2014 ska följande bestämmelser gälla, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 235.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt:

När Europeiska rådet och rådet ska besluta med kvalificerad majoritet, ska medlemmarnas röster viktas på följande sätt:

Belgien	12	Litauen	7
Bulgarien	10	Luxemburg	4
Tjeckien	12	Ungern	12
Danmark	7	Malta	3
Tyskland	29	Nederländerna	13
Estland	4	Österrike	10
Irland	7	Polen	27
Grekland	12	Portugal	12
Spanien	27	Rumänien	14
Frankrike	29	Slovenien	4
Kroatien	7	Slovakien	7
Italien	29	Finland	7
Cypern	4	Sverige	10
Lettland	4	Förenade kungariket	29

För beslut ska krävas minst 260 röster från en majoritet av medlemmarna, när beslut i enlighet med fördragen ska fattas på förslag av kommissionen. I andra fall ska minst 260 röster från minst två tredjedelar av medlemmarna krävas för beslut.

När en akt antas av Europeiska rådet eller rådet med kvalificerad majoritet, får en medlem av Europeiska rådet eller rådet begära en kontroll av att de medlemsstater som utgör denna kvalificerade majoritet motsvarar minst 62 % av unionens totala befolkning. Om det visar sig att detta villkor inte är uppfyllt, ska akten inte antas.

4. Till och med den 31 oktober 2014 ska, i de fall då, med tillämpning av fördragen, inte samtliga rådsmedlemmar deltar i omröstningen, nämligen när det hänvisas till kvalificerad majoritet i enlighet med definitionen i artikel 238.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, kvalificerad majoritet definieras som samma andel av de viktade rösterna och samma andel av rådsmedlemmarnas antal samt, i förekommande fall, samma procentandel av de berörda medlemsstaternas befolkning som fastställs i punkt 3 i den här artikeln.

AVDELNING III

BESTÄMMELSER ANGÅENDE RÅDETS KONSTELLATIONER*Artikel 4*

Fram till ikraftträdandet av det beslut som avses i artikel 16.6 första stycket i fördraget om Europeiska unionen får rådet sammanträda i de konstellationer som anges i andra och tredje styckena i nämnda punkt samt i de övriga konstellationer över vilka en förteckning ska upprättas genom ett beslut som rådet i konstellationen allmänna frågor ska anta med enkel majoritet.

AVDELNING IV

BESTÄMMELSER ANGÅENDE KOMMISSIONEN, INBEGRIPET UNIONENS HÖGA REPRESENTANT FÖR UTRIKES FRÅGOR OCH SÄKERHETSPOLITIK*Artikel 5*

De kommissionsledamöter som tjänstgör vid den tidpunkt då Lissabonfördraget träder i kraft ska förbli i tjänst till dess att deras mandattid löper ut. Den dag då unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik utnämns ska mandattiden emellertid löpa ut för den ledamot som har samma nationalitet som den höga representanten.

AVDELNING V

BESTÄMMELSER ANGÅENDE RÅDETS GENERALSEKRETERARE, HÖG REPRESENTANT FÖR DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN, OCH RÅDETS STÄLLFÖRETRÄDANDE GENERALSEKRETERARE*Artikel 6*

Mandattiden för rådets generalsekreterare, hög representant för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, och rådets ställföreträdande generalsekreterare ska löpa ut den dag då Lissabonfördraget träder i kraft. Rådet ska utnämna en generalsekreterare i enlighet med artikel 240.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

AVDELNING VI

BESTÄMMELSER ANGÅENDE DE RÅDGIVANDE ORGANEN

Artikel 7

Fram till ikraftträdandet av det beslut som avses i artikel 301 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska fördelningen av ledamöter i Ekonomiska och sociala kommittén vara följande:

Belgien	12	Litauen	9
Bulgarien	12	Luxemburg	6
Tjeckien	12	Ungern	12
Danmark	9	Malta	5
Tyskland	24	Nederländerna	12
Estland	7	Österrike	12
Irland	9	Polen	21
Grekland	12	Portugal	12
Spanien	21	Rumänien	15
Frankrike	24	Slovenien	7
Kroatien	9	Slovakien	9
Italien	24	Finland	9
Cypern	6	Sverige	12
Lettland	7	Förenade kungariket	24

Artikel 8

Fram till ikraftträdandet av det beslut som avses i artikel 305 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska fördelningen av ledamöter i Regionkommittén vara följande:

Belgien	12	Litauen	9
Bulgarien	12	Luxemburg	6
Tjeckien	12	Ungern	12
Danmark	9	Malta	5
Tyskland	24	Nederländerna	12
Estland	7	Österrike	12
Irland	9	Polen	21
Grekland	12	Portugal	12
Spanien	21	Rumänien	15
Frankrike	24	Slovenien	7
Kroatien	9	Slovakien	9
Italien	24	Finland	9
Cypern	6	Sverige	12
Lettland	7	Förenade kungariket	24

AVDELNING VII

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER ANGÅENDE AKTER SOM ANTAS PÅ GRUNDVAL AV AVDELNINGARNA V OCH VI I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN FÖRE IKRAFTTRÄDANDET AV LISSABONFÖRDRAGET*Artikel 9*

Rättsverkan för de akter som unionens institutioner, organ och byråer antar på grundval av fördraget om Europeiska unionen före ikraftträdandet av Lissabonfördraget ska bestå så länge dessa akter inte upphävs, ogiltigförklaras eller ändras med tillämpning av fördragen. Detta gäller även för de konventioner mellan medlemsstater som ingås på grundval av fördraget om Europeiska unionen.

Artikel 10

1. Som en övergångsåtgärd ska institutionerna när det gäller sådana unionsakter på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete som har antagits före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, ha följande befogenheter den dag då det fördraget träder i kraft: kommissionens befogenheter enligt artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska inte vara tillämpliga, och de befogenheter som Europeiska unionens domstol har enligt avdelning VI i fördraget om Europeiska union, i den lydelse som är i kraft före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, ska vara oförändrade, också när de har godkänts enligt artikel 35.2 i nämnda fördrag om Europeiska unionen.

2. Om en sådan akt som avses i punkt 1 ändras, innebär detta att de i den punkten nämnda institutionernas befogenheter enligt fördragen ska vara tillämpliga på den ändrade akten för de medlemsstater på vilka den ändrade akten är tillämplig.

3. Den övergångsåtgärd som anges i punkt 1 ska under alla omständigheter upphöra att gälla fem år efter dagen för ikraftträdandet av Lissabonfördraget.

4. Senast sex månader före utgången av den övergångsperiod som avses i punkt 3 får Förenade kungariket meddela rådet att landet när det gäller de akter som avses i punkt 1 inte godtar de i punkt 1 nämnda institutionernas befogenheter enligt fördragen. Om Förenade kungariket har meddelat detta, ska de akter som avses i punkt 1 inte längre vara tillämpliga på landet från och med den dag då den övergångsperiod som avses i punkt 3 löper ut. Detta stycke ska inte tillämpas när det gäller de ändrade akter som är tillämpliga på Förenade kungariket enligt punkt 2.

Rådet ska med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen besluta om nödvändiga följd- och övergångsarrangemang. Förenade kungariket ska inte delta i antagandet av detta beslut. Kvalificerad majoritet i rådet ska definieras i enlighet med artikel 238.3 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen också anta ett beslut om att Förenade kungariket ska bära de eventuella direkta ekonomiska konsekvenser som landets avbrutna deltagande i nämnda akter med nödvändighet och oundvikligen har lett till.

5. Förenade kungariket får när som helst i efterhand meddela rådet att landet önskar delta i akter som inte längre är tillämpliga på landet i enlighet med punkt 4 första stycket. I så fall ska de tillämpliga bestämmelserna i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar, eller i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning när det gäller området med frihet, säkerhet och rättvisa, alltefter omständigheterna, tillämpas. Institutionernas befogenheter i fråga om dessa akter ska vara de som anges i fördragen. När unionens institutioner och Förenade kungariket agerar i enlighet med tillämpliga protokoll, ska de sträva efter att på nytt få Förenade kungariket att i så stor utsträckning som möjligt delta i unionens regelverk på området med frihet, säkerhet och rättvisa, utan att detta allvarligt påverkar den praktiska genomförbarheten av regelverkets olika delar, samtidigt som deras samstämmighet respekteras.
